

Diweddariad i'r Egwyddorion Dylunio ar gyfer cyfres cymwysterau Sgiliau Hanfodol

Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol

Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol

Sgiliau Llythrennedd
Digidol Hanfodol

Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol

Cynnwys

	Tudalen
1. Cyflwyniad	2
2. Strwythur a nodau cyffredinol	3
3. Canllawiau i gyrff dyfarnu	4
4. Manyleb Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol	6
4.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol	14
4.2 Manyleb y dasg dan reolaeth a'r prawf ategol	15
5. Manyleb Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol	30
5.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol	37
5.2 Manyleb y dasg dan reolaeth a'r prawf ategol	38
6. Manyleb Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol	51
6.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol	67
6.2 Manyleb y dasg dan reolaeth a'r drafodaeth strwythuredig	69
7. Manyleb Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol	71
7.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol	82
7.2 Manyleb y dasg dan reolaeth a'r drafodaeth strwythuredig	84

1. Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn fersiwn wedi'i diweddarau o'r Egwyddorion Dylunio ar gyfer cyfres cymwysterau Sgiliau Hanfodol a gyhoeddwyd yn 2015. Mae'r ddogfen hon yn nodi'r deilliannau dysgu a'r gofynion asesu ar gyfer y cymwysterau.

Rydym wedi gwneud rhai newidiadau i'r cynnwys a'r gofynion asesu ar gyfer y cymwysterau a gynigiwyd am y tro cyntaf o fis Medi 2015. Mae'r ddogfen hon yn cynnwys diweddariadau a wnaed yn dilyn ein hadolygiad o'r broses o gyflwyno'r cymwysterau Sgiliau Hanfodol diwygiedig a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2017. Mae'r ddogfen hon yn cynnwys y newidiadau hyn ac yn disodli'r wybodaeth yn nogfen wreiddiol Egwyddorion Dylunio a gyhoeddwyd yn 2015.

Dylid defnyddio'r ddogfen hon ochr yn ochr â manylebau pwnc a'r manylebau asesu presennol ar gyfer cymwysterau Sgiliau Hanfodol Cymru lefel mynediad mewn Cymhwyso Rhif a Chyfathrebu.

Dylid cyfeirio ymholiadau ynglŷn â'r ddogfen hon at ymholiadau@cymwysteraucymru.org.

2. Strwythur a nodau cyffredinol

Mae cyfres cymwysterau Sgiliau Hanfodol Cymru yn cynnwys y canlynol:

Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol;
Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol;
Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol;
Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol.

Mae pob cymhwyster Sgiliau Hanfodol ar gael o lefel mynediad 1 i lefel 3, ac eithrio Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol, sydd ar gael o lefel mynediad 3 i lefel 3.

2.1 Nodau

Dylai cymwysterau Sgiliau Hanfodol alluogi ymgeiswyr i feithrin a dangos dealltwriaeth o'r sgiliau hanfodol a chymhwysedd yn y sgiliau hynny y mae cyflogwyr ac addysgwyr cam nesaf yn eu gwerthfawrogi ac sydd eu hangen ar ymgeiswyr er mwyn datblygu a sicrhau perfformiad effeithiol wrth ddysgu, mewn gwaith a bywyd.

3. Canllawiau i gyrff dyfarnu

Er mwyn ennill cymhwyster mewn Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol neu Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefelau 1, 2 neu 3, mae'n rhaid i ymgeiswyr ddangos eu sgiliau mewn:

- tasg dan reolaeth;
- prawf ategol.

Er mwyn cyflawni'r cymhwyster mewn Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol a Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol ar bob lefel, rhaid i ymgeiswyr ddangos eu sgiliau mewn:

- tasg dan reolaeth;
- trafodaeth strwythuredig.

Mae'r dasg dan reolaeth yn mesur sgiliau pwnc-benodol a bydd angen i ymgeiswyr ddangos y gallant ddefnyddio sgiliau mewn modd cyfannol, sy'n berthnasol i gyd-destunau bywyd go iawn.

Diben y prawf ategol a'r drafodaeth strwythuredig yw cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr.

Aseidiadau crynodol yw'r dasg dan reolaeth, y prawf ategol a'r drafodaeth strwythuredig ac mae'n rhaid eu cwblhau o fewn cyfnod o 24 mis. Dylid cynnal yr aseidiadau pan fydd yr ymgeiswyr wedi meithrin y sgiliau ar y lefel ofynnol. Dim ond unwaith y gellir ymgymryd ag aseidiadau, ond gall ymgeisydd ymgymryd â thasg dan reolaeth, prawf ategol neu drafodaeth strwythuredig **wahanol** ar adeg arall os na fydd yn llwyddo.

Disgwylir i'r prawf ategol gael ei sefyll ar ôl y dasg dan reolaeth. Dylid cynnig cyfle i unrhyw ymgeisydd na fydd yn llwyddiannus yn y dasg dan reolaeth neu'r prawf ategol ymgymryd â gweithgareddau dysgu neu baratoi pellach cyn rhoi cynnig ar unrhyw dasg neu brawf arall.

3.1 Caiff tasgau dan reolaeth:

- eu pennu'n allanol gan gyrff dyfarnu *neu* eu datblygu gan ganolfannau a'u cymeradwyo gan gyrff dyfarnu;
- eu hasesu'n fewnol gan staff â chymwysterau priodol, gan ddefnyddio'r cynlluniau marcio perthnasol;
- eu safoni'n fewnol gan ganolfannau;
- eu sefyll yn unol â chanllawiau ar gyfer tasgau dan reolaeth a gyhoeddir gan y

- cyrff dyfarnu; a
- chaiff eu hansawdd eu sicrhau'n allanol gan gyrff dyfarnu.

3.2 Cwblhau tasgau dan reolaeth

Rhaid cwblhau'r dasg dan reolaeth o dan amodau rheoledig o fewn uchafswm o wyth wythnos yn olynol. Nid yw'r cyfnod o wyth wythnos yn cynnwys gwyliau academaidd nac absenoldeb ymgeiswyr am resymau dilys. Mae'n bosibl y caniateir eithriadau arbennig ar gyfer hyd y dasg a'r gofynion o ran y cyfnod gweithio o dan amgylchiadau eithriadol (gweler polisiau ystyriaethau arbennig cyrff dyfarnu).

Gall aseswyr roi cyfle i ymgeiswyr geisio eglurhad ynglŷn â gofynion tasg yn ystod y dasg ond ni ddylent roi adborth ar unrhyw waith a wneir gan ymgeisydd yn ystod y dasg. Er enghraifft, byddai'n amhriodol hysbysu ymgeisydd ei fod wedi ateb cwestiwn penodol yn anghywir yn ystod y dasg. Gallai eglurhad priodol gynnwys argymhell y dylai'r ymgeisydd fwrw golwg dros ei ymatebion cyn cyflwyno ei dasg wedi'i chwblhau.

3.3 Hyd y dasg dan reolaeth

- Lefel mynediad - hyd at 6 awr (Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol a Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol)
- Lefel 1 - hyd at 4 awr
- Lefel 2 - hyd at 5 awr
- Lefel 3 - hyd at 8 awr

Gellir ymgymryd ag unrhyw weithgarwch ymchwil ychwanegol y tu allan i'r uchafswm oriau ond rhaid ymgymryd ag ef o fewn y cyfnod o wyth wythnos yn olynol.

3.4 Caiff profion cadarnhau:

- eu llunio'n allanol gan gyrff dyfarnu;
- eu trin fel deunydd cyfrinachol gan ganolfannau;
- eu sefyll heb eu gweld ymlaen llaw gan ymgeiswyr a'u cwblhau heb gymorth (ac eithrio unrhyw gymorth a ganiateir gan addasiadau rhesymol);
- eu sefyll heb gymorth cyfrifiannell ar gyfer Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol;
- eu marcio'n allanol; ac
- maent yn cydymffurfio â'r canllawiau ar gyfer profion cadarnhau a gyhoeddir gan gyrff dyfarnu.

3.5 Trafodaethau strwythuredig:

- maent yn drafodaeth un i un neu'n drafodaeth grŵp bach a gynhelir rhwng ymgeisydd a'i aseswr neu mewn grŵp bach o hyd at bedwar ymgeisydd;
- nid ydynt yn sesiwn holi ac ateb;
- cânt eu llywio gan yr asesiad o'r dasg dan reolaeth; ac
- maent yn uniongyrchol gysylltiedig ag ymatebion yr ymgeiswyr i'r dasg dan reolaeth.

4. Manyleb Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol

Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol Lefel 1	
N1.1 Deall Data Rhifol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>N1.1.1</p> <p>Deall, cynllunio a disgrifio sut i fynd i'r afael â phroblem neu dasg ymarferol benodol sy'n ymwneud â data a gwybodaeth rifol</p>	<p>a) cynllunio a disgrifio sut i fynd i'r afael â phroblem neu dasg.</p>
<p>N1.1.2</p> <p>Dewis data a gwybodaeth rifol berthnasol o ddwy ffynhonnell wahanol o leiaf sy'n berthnasol o ran cyflawni diben tasg</p>	<p>a) darllen, deall a chasglu gwybodaeth o dablau, siartiau, graffiau syml a diagramau;</p> <p>b) darllen a deall rhifau wedi'u cyflwyno mewn gwahanol ffyrdd, gan gynnwys rhifau mawr ar ffurf ffigurau neu eiriau, ffracsiynau syml, degolion, canrannau, cymarebau a rhifau negatif ;</p> <p>c) casglu a chofnodi data o arsylwadau cywir;</p> <p>d) darllen graddfeydd ar offer mesur cyfarwydd gan ddefnyddio unedau cyffredin;</p> <p>e) darllen, mesur a chofnodi amser gan ddefnyddio fformatau cyffredin ar gyfer dyddiadau ac amseroedd ac o fewn cyd-destun;</p> <p>f) defnyddio unedau ac offerynnau priodol i amcangyfrif, darllen, mesur a chymharu hyd, pwysau, capasiti, amser a thymheredd;</p> <p>g) defnyddio graddfeydd ar ddiagramau i ganfod a dehongli gwybodaeth;</p> <p>h) defnyddio nodweddion mathemategol siapiau 2-D i gofnodi mesuriadau.</p>

N1.2 Gwneud Cyfrifiadau	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>N1.2</p> <p>defnyddio'r data a'r wybodaeth a nodwyd yn N1.1 i wneud cyfrifiadau sy'n briodol i dasg mewn perthynas â:</p> <ul style="list-style-type: none"> • symiau neu feintiau • graddfeydd neu gyfran • ymdrin ag ystadegau 	<ul style="list-style-type: none"> a) gweithio i lefelau cywirdeb penodedig; b) adio a thynnu gan ddefnyddio rhifau cyfan a degolion syml, gyda chyfrifiannell a heb gyfrifiannell; c) lluosu a rhannu degolyn syml â rhif cyfan, gyda chyfrifiannell a heb gyfrifiannell; d) defnyddio ffracsiynau a chanrannau syml; e) defnyddio cywerthoedd rhwng ffracsiynau, canrannau a degolion cyffredin; f) adio, tynnu, lluosu, rhannu a chofnodi symiau o arian; g) cyfrifo o fewn system drwy: <ul style="list-style-type: none"> - adio a thynnu unedau mesur cyffredin; - trawsnewid unedau mesur yn y system; h) cyfrifo perimedrau, arwynebeddau a chyfeintiau; i) defnyddio cymarebau a chyfrannau; j) defnyddio tebygolrwydd i ddangos (gan ddefnyddio ffracsiynau, degolion a chanrannau) bod rhai digwyddiadau yn fwy tebygol o ddigwydd nag eraill; k) canfod amrediad a chyfartaledd (cymedr) hyd at 10 eitem; l) defnyddio gwahanol ffyrdd o wirio dulliau a chyfrifiadau; m) nodi gwallau a'u cywiro; n) cadarnhau bod y canlyniadau yn gwneud synnwyr.
N1.3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>N1.3.1</p> <p>Dewis sut i gyflwyno canlyniadau cyfrifiadau gan ddefnyddio tablau, siartiau, graffiau neu ddiagramau</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) nodi mwy nag un ffordd briodol o gyflwyno canfyddiadau i gynulleidfa benodol, gan gynnwys gan ddefnyddio tablau, siartiau, graffiau neu ddiagramau; b) defnyddio ffyrdd priodol o gyflwyno canfyddiadau, gan gynnwys tabl, siart, graff neu ddiagram, gan ddefnyddio'r unedau cywir; c) labelu gwaith yn gywir.

<p>N1.3.2</p> <p>Cyflwyno a disgrifio ystyr canlyniadau ac egluro sut maent yn cyflawni diben tasg</p>	<p>a) dehongli canlyniadau cyfrifiadau;</p> <p>b) dangos sut mae'r canlyniadau yn ymwneud â phroblem neu dasg;</p> <p>c) disgrifio ystyr canlyniadau ac egluro sut maent yn cyflawni diben tasg.</p>
---	--

Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol Lefel 2	
N2.1 Deall Data Rhifol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>N2.1.1</p> <p>Nodi ac wedyn cynllunio a disgrifio sut i fynd i'r afael â phroblem neu dasg ymarferol sy'n ymwneud â data a gwybodaeth rifol</p>	<p>a) cynllunio a disgrifio sut i fynd i'r afael â phroblem neu dasg;</p> <p>b) dewis a chymharu gwybodaeth berthnasol;</p> <p>c) egluro'r dulliau a ddewiswyd lle y bo'n berthnasol.</p>
<p>N2.1.2</p> <p>Casglu data a gwybodaeth rifol berthnasol o amrywiaeth o ffynonellau er mwyn cyflawni diben tasg</p>	<p>a) darllen, deall a dehongli gwybodaeth o dablau, siartiau, graffiau a diagramau;</p> <p>b) darllen a deall rhifau a gyflwynir mewn gwahanol ffyrdd;</p> <p>c) casglu a chofnodi data o arsylwadau cywir;</p> <p>d) darllen graddfeydd ar amrywiaeth o offer i lefelau cywirdeb priodol;</p> <p>e) cyfrifo amser gan ddefnyddio gwahanol fformatau;</p> <p>f) amcangyfrif, mesur a chymharu hyd, pwysau, cynhwysedd, tymheredd, gan ddefnyddio unedau metrig a, lle y bo'n briodol, unedau imperial;</p> <p>g) adnabod a defnyddio cynrychioliadau 2-D cyffredin o wrthrychau 3-D;</p> <p>h) amcangyfrif symiau a chyfrannau;</p> <p>i) deall mesurau cyfansawdd.</p>

N2.2 Gwneud Cyfrifiadau

Deilliant dysgu:

Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:

N2.2

defnyddio'r data a'r wybodaeth a gasglwyd yn N2.1 i wneud cyfrifiadau sy'n briodol i dasg mewn perthynas â:

- a) symiau neu feintiau
- b) graddfeydd neu gyfran
- c) ymdrin ag ystadegau
- d) defnyddio fformiwlâu

- a) dangos dulliau gwneud cyfrifiadau yn glir, gan gynnwys gweithio i lefelau cywirdeb priodol;
- b) gwneud cyfrifiadau sy'n cynnwys dau gam neu fwy, gyda rhifau o unrhyw faint, gyda chyfrifiannell a heb gyfrifiannell;
- c) defnyddio rhifydddeg pen gan ddefnyddio rhifau cyfan a ffracsiynau syml;
- d) gweithio gyda ffracsiynau, degolion a chanrannau, a thrawsnewid rhyngddynt;
- e) cyfrifo gyda symiau o arian a thrawsnewid rhwng gwahanol fathau o arian cyfred;
- f) cyfrifo o fewn system a rhwng systemau gan ddefnyddio:
 - tablau a graddfeydd trawsnewid;
 - ffactorau trawsnewid bras;
- g) datrys problemau sy'n cynnwys siapiau 2-D a llinellau paralel;
- h) defnyddio cyfrannau a chyfrifo gan ddefnyddio cymarebau;
- i) nodi'r amrywiaeth o ganlyniadau posibl yn deillio o ddigwyddiadau cyfun drwy debygolrwydd a chofnodi'r wybodaeth gan ddefnyddio diagramau neu dablau;
- j) cymharu setiau o ddata o faint addas, gan ddewis a defnyddio'r cymedr / canolrif / modd fel y bo'n briodol;
- k) defnyddio amrediad i ddisgrifio'r gwasgariad o fewn setiau data;
- l) deall a defnyddio fformiwlâu perthnasol;
- m) cyfrifo'n effeithlon gan ddefnyddio rhifau cyfan, ffracsiynau, degolion a chanrannau;
- n) defnyddio gwahanol ffyrdd o wirio dulliau a chyfrifiadau;
- o) nodi gwallau a'u cywiro;
- p) cadarnhau bod y canlyniadau yn gwneud synnwyr.

N2.3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau

Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
N2.3.1 Dewis dwy wahanol ffordd o gyflwyno canlyniadau gan ddefnyddio tablau, siartiau, graffiau neu ddiagramau, fel y bo'n briodol er mwyn cyflawni diben tasg	a) deall ystyr canlyniadau cyfrifiadau yng nghydestun problem neu dasg; b) nodi a disgrifio ffyrdd priodol o gyflwyno canfyddiadau i wahanol gynulleidfaoedd, gan gynnwys fformatau rhifol, graffig ac ysgrifenedig; c) cyflwyno canfyddiadau yn effeithiol.
N2.3.2 Cyflwyno ac egluro dulliau a chanlyniadau, a sut maent yn cyflawni diben tasg ac yn briodol ar gyfer tasg	a) llunio tablau, siartiau, graffiau a diagramau cymhleth a'u labelu â theitlau, graddfeydd, echelinau ac allweddi sy'n briodol at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa; b) defnyddio mwy nag un ffordd o gyflwyno canfyddiadau gan gynnwys fformatau rhifol, graffigol ac ysgrifenedig; c) egluro'r dulliau a ddefnyddiwyd, gan dynnu sylw at brif bwyntiau'r canfyddiadau ac egluro sut maent/neu p'un a ydynt yn cyflawni'r diben.

Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol Lefel 3

N3.1 Deall Data Rhifol

Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
N3.1.1 Nodi, dadansoddi, disgrifio'n effeithiol a chynllunio sut i fynd i'r afael â phroblem neu dasg ymarferol sy'n ymwneud ag amrywiaeth o ddata a gwybodaeth rifol	a) nodi, dadansoddi a disgrifio problem neu dasg a'i his-broblemau; b) cynllunio sut i fynd i'r afael â phroblem drwy ei rhannu'n gyfres o dasgau; c) cynllunio sut i gael gafael ar y data a'r wybodaeth ofynnol d) dewis gwybodaeth berthnasol a'i chymharu mewn modd beirniadol; e) ystyried amrywiaeth o ddulliau posibl i'w defnyddio, gan gynnwys grwpio data;

	<ul style="list-style-type: none"> f) dewis dulliau perthnasol; g) addasu dulliau fel y bo'n briodol; h) cyfiawnhau pam bod dulliau yn briodol ar gyfer tasg.
<p>N3.1.2</p> <p>Casglu data a gwybodaeth rifol berthnasol o amrywiaeth o ffynonellau er mwyn cyflawni diben tasg</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) darllen a deall rhifau a gyflwynir mewn gwahanol ffyrdd; b) darllen, deall a dehongli gwybodaeth o dablau, siartiau, graffiau a diagramau; c) casglu a chofnodi data o arsylwadau cywir; d) casglu, cael gafael ar, dewis a chofnodi data a gwybodaeth berthnasol o wahanol ffynonellau; e) defnyddio o leiaf un set ddata fawr o faint sy'n briodol ar gyfer gweithgaredd a gynlluniwyd, a'i ddefnyddio i gyflawni diben y gweithgaredd; f) gwneud arsylwadau cywir a dibynadwy dros amser a defnyddio offer addas er mwyn mesur mewn amrywiaeth o unedau priodol; g) grwpio data yn ddsbarthiadau lled sy'n briodol ar gyfer y data; h) defnyddio dull amcangyfrif er mwyn helpu i gynllunio; i) darllen a deall ffyrdd o ysgrifennu rhifau mawr iawn a rhifau bach iawn; j) deall mesurau cyfansawdd.
N3.2 Gwneud Cyfrifiadau	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>N3.2</p> <p>defnyddio'r data a'r wybodaeth a gafwyd yn N3.1 i wneud cyfrifiadau sy'n berthnasol i dasg mewn perthynas â:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) symiau neu feintiau 	<ul style="list-style-type: none"> a) dangos dulliau gwneud cyfrifiadau yn glir, gan gyfiawnhau lefelau cywirdeb y canlyniadau; b) gwneud cyfrifiadau aml-gam yn effeithlon gyda rhifau o unrhyw faint; c) defnyddio pwerau ac israddau; d) defnyddio mesurau cyfansawdd; e) defnyddio rhifyddeg pen sy'n cynnwys rhifau, ffracsiynau syml a chanrannau;

<ul style="list-style-type: none"> b) graddfeydd neu gyfran c) ymdrin ag ystadegau d) defnyddio fformiwlâu 	<ul style="list-style-type: none"> f) cyfrifo onglau ac ochrau coll mewn trioglau ongl sgwâr gan ddefnyddio'r ochrau a'r onglau hysbys; g) cyfrifo gyda symiau o arian mewn gwahanol fathau o arian cyfred; h) cyfrifo, mesur, cofnodi a chymharu amser gan ddefnyddio gwahanol fformatau; i) amcangyfrif, mesur a chymharu dimensiynau a meintiau gan ddefnyddio unedau metrig a, lle y bo'n briodol, unedau imperial, a gwirio cywirdeb yr amcangyfrifon; j) cyfrifo o fewn systemau a rhyngddynt a llunio cymariaethau cywir; k) datrys problemau sy'n cynnwys siapiau 2-D afreolaidd l) cyfrifo dimensiynau gwirioneddol o luniadau graddfa a symiau graddfa i fyny ac i lawr; m) cyfrifo newid cyfrannol; n) cymharu dosbarthiadau, gan ddefnyddio mesurau amrediad cyfartalog a rhyngchwartel, ac amcangyfrif cymedr, canolrif ac ystod data wedi'u grwpio; o) aildrefnu a defnyddio fformiwlâu, hafaliadau a mynegiadau; p) defnyddio gweithdrefnau amcangyfrif a gweithdrefnau gwirio eraill i nodi gwallau mewn dulliau, cyfrifiadau a chanlyniadau a'u cywiro; q) cadarnhau bod y canlyniadau yn gwneud synnwyr.
---	--

N3.3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau

Deilliant dysgu:

Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:

N3.3.1

Dewis dwy wahanol ffordd o gyflwyno canlyniadau gan ddefnyddio tablau, siartiau, graffiau neu ddiagramau, fel y bo'n briodol er mwyn cyflawni diben tasg, a chyfiawnhau'r dewis

- a) deall ystyr canlyniadau cyfrifiadau yng nghydestun problem neu dasg;
- b) dewis a defnyddio dulliau priodol i gyflwyno ac egluro canfyddiadau yn effeithiol, gan ddangos tueddiadau a gwneud cymariaethau, gan gynnwys fformatau rhifol, graffig ac ysgrifenedig;
- c) cyfiawnhau'r dulliau cyflwyno a ddewiswyd.

N3.3.2

Cyflwyno canlyniadau a chanfyddiadau a chyfiawnhau sut maent yn cyflawni diben tasg ac yn briodol ar gyfer tasg

- a) llunio tablau, siartiau, graffiau a diagramau cymhleth a'u labelu â theitlau, graddfeydd, echelinau ac allweddi sy'n briodol at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa;
- b) defnyddio mwy nag un ffordd o gyflwyno canlyniadau gan gynnwys fformatau rhifol, graffigol ac ysgrifenedig;
- c) chyfiawnhau'r dulliau a ddefnyddiwyd, gan dynnu sylw at brif bwyntiau'r canfyddiadau ac egluro i ba raddau y mae'r canlyniadau yn cyflawni'r diben;
- d) dod i gasgliadau priodol yn seiliedig ar ganfyddiadau, gan gynnwys sut y gallai ffynonellau gwallau posibl fod wedi effeithio ar y canlyniadau.

4.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol

Mae'r cymwysterau hyn yn ymwneud â dangos sgiliau wrth wneud y canlynol:

- deall data rhifol;
- gwneud cyfrifiadau;
- dehongli a chyflwyno canlyniadau a chanfyddiadau;

er mwyn mynd i'r afael â phroblemau neu dasgau a gaiff eu hwynebu mewn addysg, hyfforddiant, gwaith neu rolau cymdeithasol.

4.1.1 Asesu

Caiff ymgeiswyr eu hasesu drwy dasg dan reolaeth a phrawf ategol er mwyn cadarnhau bod eu sgiliau yn bodloni'r Fanyleb Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol ar y lefel ofynnol.

Mae'r dasg dan reolaeth yn weithgaredd sy'n cwmpasu pob un o'r tair elfen (N1/2/3.1, N1/2/3.2 ac N1/2/3.3).

Caiff y prawf ategol ei asesu'n allanol ac mae'n cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol yr ymgeiswyr.

Caiff asesiadau eu cynnal ar ôl addysgu a meithrin sgiliau ar y lefel ofynnol.

4.1.2 Datganiad Hygyrchedd

Dylai'r dasg dan reolaeth a'r prawf ategol fod yn hygyrch i'r rhai â gofynion asesu penodol, heb danseilio cyflawniad ar y safon ofynnol. Dylai canolfannau ddefnyddio asesiadau cychwynnol er mwyn nodi unrhyw gymorth neu addasiadau unigol angenrheidiol.

4.2 Manyleb y dasg dan reolaeth a'r prawf ategol

1. Dyfernir y cymhwyster Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol i ymgeiswyr sy'n dangos bod eu sgiliau yn bodloni'r fanyleb yn y dasg dan reolaeth a'r prawf ategol.
2. Mae'r dasg dan reolaeth yn asesu sgiliau pwnc-benodol na chânt o reidrwydd eu hasesu yn y prawf ategol a rhaid iddi ddangos ymgeiswyr yn defnyddio'r sgiliau mewn cyd-destunau bywyd go iawn perthnasol.
3. Diben y prawf ategol yw cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr.
4. Aseidiadau crynodol yw'r dasg dan reolaeth a'r prawf ategol ac mae'n rhaid eu cwblhau o fewn cyfnod o 24 mis. Dylid cynnal yr aseidiadau pan fydd yr ymgeiswyr wedi meithrin y sgiliau i'r lefel ofynnol.
5. Bwriedir i'r Fanyleb hon roi gwybodaeth fanwl i'r awduron am gynnwys, cwmpas a chwestiynau derbyniol i ategu'r broses o ddatblygu aseidiadau ar lefelau 1, 2 a 3.
6. Cynlluniwyd y Fanyleb hon i ategu'r broses o ddatblygu a llunio aseidiadau yn Gymraeg ac yn Saesneg.
7. Dylid darllen y fanyleb hon ar y cyd â'r canlynol:
 - a) Manylebau Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol lefel 1, 2 a 3
 - b) Canllawiau ar gyfer tasgau dan reolaeth a gyhoeddir gan gyrff dyfarnu.

4.2.1 Tasg dan reolaeth

Caiff tasgau dan reolaeth eu pennu neu eu cymeradwyo'n allanol gan gyrff dyfarnu.

Rhaid i bob tasg dan reolaeth fodloni gofynion manylebau Sgiliau Cymhwysio Rhif Hanfodol.

Rhaid llunio canllaw marcio i ategu pob tasg dan reolaeth, gan gyfeirio'n amlwg at y gofynion asesu a'r fanyleb.

Gall aseswyr roi cyfle i ymgeiswyr geisio eglurhad ynglŷn â gofynion y dasg yn ystod yr asesiad. Fodd bynnag, ni ddylai aseswyr roi adborth ar unrhyw waith a wneir gan ymgeisydd yn ystod yr asesiad. Er enghraifft, byddai'n amhriodol hysbysu ymgeisydd ei fod wedi ateb cwestiwn penodol yn anghywir yn ystod y dasg. Gallai eglurhad priodol gynnwys argymhell y dylai'r ymgeisydd fwrw golwg dros ei ymatebion cyn cyflwyno ei dasg wedi'i chwblhau.

4.2.2 Hyd

Lefel 1 - hyd at 4 awr

Lefel 2 - hyd at 5 awr

Lefel 3 - hyd at 8 awr

Rhaid cynllunio'r dasg i'w chwblhau yn ei chyfanrwydd o fewn yr uchafswm oriau a nodir ar gyfer pob lefel. Rhaid cwblhau'r dasg o dan amodau rheoledig o fewn uchafswm o wyth wythnos yn olynol. Nid yw'r cyfnod o wyth wythnos yn cynnwys gwyliau academaidd nac absenoldeb ymgeiswyr am resymau dilys. Mae'n bosibl y caniateir eithriadau arbennig ar gyfer hyd y dasg a'r gofynion o ran y cyfnod gweithio o dan amgylchiadau eithriadol (gweler polisiau ystyriaethau arbennig cyrff dyfarnu).

4.2.3 Prawf ategol

Rhaid cwblhau'r prawf ategol ar gyfer Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol ar lefelau 1, 2 a 3 yn ogystal â'r dasg dan reolaeth. Bwriedir i'r prawf ategol wneud y canlynol:

- cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr mewn perthynas â'r safon berthnasol;
- sicrhau bod y broses asesu yn fwy trylwyr.

Bydd pob prawf a ddatblygir at y diben hwn yn seiliedig ar fanyleb gyffredin. Dylai gynnwys eitemau ymateb sefydlog (amlddewis), a gyflwynir fel prawf ar y sgrin neu ar bapur. Dylai pob prawf ar lefelau 1 a 2 gynnwys uchafswm o 20 o eitemau a bwriedir iddo bara 30 munud ar lefel 1 a 45 munud ar lefel 2 ar y mwyaf. Dylai pob prawf ar lefel 3 gynnwys uchafswm o 30 o eitemau a bwriedir iddo bara 60 munud ar y mwyaf.

Rhaid i bob eitem amlddewis gynnwys un ateb cywir (datganiad allweddol), gyda thri gwrthdynnwr cryf. Dylai pob eitem fod yn werth un marc.

Dylai cwestiynau gael eu seilio'n fras ar senarios, gan ddefnyddio cyd-destunau sy'n debygol o fod yn berthnasol ac yn ddiddorol i ymgeiswyr.

Ni ddylai deunyddiau ffynhonnell gynnwys unrhyw fath o ragfarn (er enghraifft, o ran rhywedd, ethnigrwydd neu ar sail oedran) a allai roi mantais neu anfantais i unrhyw ymgeisydd neu grwpiau o ymgeiswyr.

Rhaid cynnal pob prawf o dan amodau goruchwyliaeth (e.e. Cyfarwyddiadau'r Cydgyngor Cymwysterau ar gyfer Cynnal Arholiadau neu debyg).

Ni chaniateir i ymgeiswyr ddefnyddio cyfrifianellau yn ystod unrhyw brawf Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol.

Pennir marc llwyddo ar gyfer pob prawf, gan ddefnyddio data o ragbrofion neu asesiadau byw cynnar, a chan ddilyn gweithdrefn ystadegol y cytunwyd arni.

4.2.4 Tasg dan reolaeth –Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol

Manyleb y dasg dan reolaeth		
<p>Rhaid cynllunio'r dasg i integreiddio'r gwaith o asesu'r tair cydran (N1.1, N1.2 a N1.3). Dylai'r dasg ymdrin â'r cydrannau hyn mewn cyfrannau cymharol gytbwys, gyda rhwng 30% a 40% o'r marciau yn cael eu dyrannu i bob cydran a rhaid iddi ymdrin â'r meysydd hyn o fewn gweithgareddau cydlynus, pwrpasol a pherthnasol.</p> <p>Wrth gwblhau'r dasg, rhaid i ymgeiswyr ddangos tystiolaeth o gyfrifiadau â llaw - ni ddylid defnyddio cyfrifianellau na meddalwedd ddigidol i wneud yr holl gyfrifiadau.</p>		
Cynllun y dasg		
<p>Bydd yn ofynnol i ymgeiswyr ddilyn y broses isod yn unol â'r tri maes sgiliau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beth rwyf am ei ddarganfod? • Sut y byddaf yn gwneud hynny? • Sut y byddaf yn cyflwyno fy nghanfyddiadau? 		
Lefel 1 Deall Data Rhifol	Lefel 2 Deall Data Rhifol	Lefel 3 Deall Data Rhifol
<i>N1.1 Deall Data Rhifol</i>	<i>N2.1 Deall Data Rhifol</i>	<i>N3.1 Deall Data Rhifol</i>
Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddewis data a gwybodaeth rifol berthnasol o ddau fath gwahanol o ddogfennau ffynhonnell o leiaf. Rhaid darparu amrywiaeth o ddeunyddiau ffynhonnell i ategu'r dasg.	Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gasglu data a gwybodaeth rifol yn annibynnol o dri math gwahanol o ffynhonnell o leiaf.	Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gael gafael ar ddata a gwybodaeth rifol yn annibynnol o dri math gwahanol o ffynhonnell o leiaf.

<p>Rhaid i'r deunyddiau ffynhonnell gynnwys o leiaf ddau o'r canlynol ar y lefel briodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tablau • siartiau • graffiau neu • ddiagramau <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gynllunio eu dull gweithredu yn seiliedig ar y deunydd ffynhonnell a ddewiswyd ganddynt.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gynllunio a disgrifio sut maent yn bwriadu mynd i'r afael â'r dasg.</p>	<p>Rhaid i'r deunyddiau ffynhonnell gynnwys o leiaf ddau o'r canlynol ar y lefel briodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tablau • siartiau • graffiau neu • ddiagramau <p>Rhaid i'r drydedd ffynhonnell fod yn ddata sylfaenol.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gynllunio eu dull gweithredu yn seiliedig ar y deunydd ffynhonnell a gafwyd ganddynt.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr helpu i nodi, ac wedyn gynllunio a disgrifio sut y maent yn bwriadu mynd i'r afael â'r dasg.</p>	<p>Rhaid i'r deunyddiau ffynhonnell gynnwys o leiaf ddau o'r canlynol ar y lefel briodol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tablau • siartiau • graffiau neu • ddiagramau <p>Rhaid i o leiaf un ffynhonnell fod yn gymhleth. Rhaid defnyddio set ddata fawr.</p> <p>Rhaid i o leiaf un ffynhonnell ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gasglu a chofnodi data / gwybodaeth rifol.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gynllunio eu dull gweithredu yn seiliedig ar y deunydd ffynhonnell a gafwyd ganddynt.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gynllunio a disgrifio sut y maent yn bwriadu mynd i'r afael â'r dasg.</p>
---	--	---

Lefel 1 Gwneud Cyfrifiadau	Lefel 2 Gwneud Cyfrifiadau	Lefel 3 Gwneud Cyfrifiadau
<i>N1.2 Gwneud Cyfrifiadau</i>	<i>N2.2 Gwneud Cyfrifiadau</i>	<i>N3.2 Gwneud Cyfrifiadau</i>
<p>Rhaid cynllunio'r dasg i'w gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd wneud o leiaf un cyfrifiad o bob un o'r categorïau, sy'n ymwneud â:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) symiau neu feintiau 2) graddfeydd neu gyfran 3) ymdrin ag ystadegau <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddangos y sgiliau sy'n cynnwys y categorïau hyn mewn ffordd sy'n darparu tystiolaeth o gymhwysedd ar y lefel. Rhaid i hyn gynnwys o leiaf</p>	<p>Rhaid cynllunio'r dasg i'w gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd wneud y cyfrifiadau o ddau o'r tri chategori canlynol o leiaf:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) symiau neu feintiau 2) graddfeydd neu gyfran 3) ymdrin ag ystadegau <p>Dylai'r dasg ei gwneud yn ofynnol defnyddio fformiwlâu mewn perthynas ag o leiaf un o'r sgiliau uchod.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddangos y sgiliau sy'n cynnwys y categorïau hyn mewn ffordd sy'n darparu tystiolaeth o gymhwysedd ar y lefel. Rhaid i hyn gynnwys o leiaf</p>	<p>Rhaid cynllunio'r Dasg i'w gwneud yn ofynnol i'r dysgwr wneud o leiaf un cyfrifiad o bob un o'r tri chategori canlynol o gyfrifiadau:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) symiau neu feintiau 2) graddfeydd neu gyfran 3) ymdrin ag ystadegau <p>Dylai'r dasg ei gwneud yn ofynnol defnyddio fformiwlâu mewn perthynas ag o leiaf un o'r categorïau uchod.</p> <p>Rhaid i'r Dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddangos y sgiliau sy'n cynnwys y categorïau hyn mewn ffordd sy'n darparu tystiolaeth o gymhwysedd ar y lefel. Rhaid i hyn gynnwys o leiaf</p>

<p>bedair o'r sgiliau sylfaenol o N1.2 b – k.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddangos eu bod wedi gweithio hyd at y lefelau cywirdeb sy'n ofynnol at y diben a'r cyd-destun.</p>	<p>bump o'r sgiliau sylfaenol o N2.2 b – m.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddangos eu bod wedi gweithio hyd at y lefelau cywirdeb (e.e. lleoedd degol/ffigurau ystyrllon) sy'n ofynnol at y diben a'r cyd-destun.</p>	<p>chwech o'r sgiliau sylfaenol o N3.2 b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddangos eu bod wedi gweithio hyd at y lefelau cywirdeb sy'n ofynnol at y diben a'r cyd-destun.</p>
<p>Lefel 1 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</p>	<p>Lefel 2 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</p>	<p>Lefel 3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</p>
<p><i>N1.3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</i></p>	<p><i>N2.3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</i></p>	<p><i>N3.3 Dehongli a Chyflwyno Canlyniadau a Chanfyddiadau</i></p>
<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddewis sut i gyflwyno canlyniadau eu cyfrifiadau, gan ddefnyddio dwy ffordd wahanol a phriodol o blith y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tablau • siartiau • graffiau neu • ddiagramau 	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddewis sut i gyflwyno canlyniadau eu cyfrifiadau, gan ddefnyddio dwy ffordd wahanol a phriodol o blith y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tablau • siartiau bar neu siartiau cylch cymharol / cydrannol • graffiau llinell neu • ddiagramau <p>ac egluro pam mae'r ffyrdd hyn yn briodol i gyflawni diben y dasg.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddewis sut i gyflwyno canlyniadau eu cyfrifiadau, gan ddefnyddio dwy ffordd wahanol a phriodol o blith y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tablau cymhleth • siartiau bar neu siartiau cylch cymharol / cydrannol • graffiau llinell lluosog / graffiau llinell neu • ddiagramau cymhleth

<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyflwyno a disgrifio eu canfyddiadau – rhaid iddynt egluro eu canlyniadau a sut maent yn berthnasol i ddiben y dasg.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyflwyno eu canlyniadau a'u canfyddiadau yn effeithiol.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr egluro, gan bwysleisio'r pwyntiau allweddol, ystyr eu canlyniadau a sut mae a / neu p'un a yw eu dulliau a'u canlyniadau yn cyflawni eu diben ac yn briodol ar gyfer y dasg.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyflwyno eu canlyniadau ac egluro eu canfyddiadau, gan bwysleisio'r pwyntiau allweddol a chyfiawnhau sut mae a / neu p'un a yw eu dulliau a'u canlyniadau yn cyflawni eu diben ac yn briodol ar gyfer y dasg.</p>
---	--	--

4.2.5 Prawf ategol - Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol Lefel 1

Manyleb y prawf ategol				
<ul style="list-style-type: none"> • Bydd y prawf Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol ar lefel 1 yn asesu agweddau ar N1.1 ac N1.2. • Bydd yn cynnwys o leiaf ddwy ddogfen ffynhonnell, gyda'r ddwy yn darparu senario a/neu wybodaeth i ategu cyfres o gwestiynau. • Dylai'r prawf gynnwys uchafswm o 20 o eitemau, wedi'u strwythuro fel a ganlyn er mwyn ymdrin â'r meysydd hyn o'r fanyleb ar gyfer Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol ar lefel 1: 				
Safon sgil	Sgiliau sy'n cael eu hasesu (<i>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol</i>)	Wedi'u cynnwys	Nifer yr eitemau/marciau	Pwysoliad
N1.1	darllen, deall a nodi gwybodaeth o dablau, diagramau, siartiau a graffiau syml	Bob tro	2	7-9 eitem
	darllen a deall rhifau wedi'u cyflwyno mewn gwahanol ffyrdd, gan gynnwys rhifau mawr ar ffurf ffigurau neu eiriau, ffracsiynau syml, degolion, canrannau, cymarebau a rhifau negatif	Bob tro	2	
	darllen graddfeydd ar offer mesur cyfarwydd gan ddefnyddio unedau cyffredin	Bob tro	2	
	darllen, mesur a chofnodi amser gan ddefnyddio fformatau cyffredin ar gyfer dyddiadau ac amseroedd ac o fewn cyd-destun	Sampl	0-1	
	defnyddio graddfeydd a diagramau i ganfod a dehongli gwybodaeth	Sampl	0-1	

	defnyddio nodweddion mathemategol siapiau 2-D i gofnodi mesuriadau	Sampl	0-1	
N1.2	adio a thynnu gan ddefnyddio rhifau cyfan a degolion syml heb gyfrifiannell	Bob tro	2	11-13 o eitemau
	lluosi a rhannu degolyn syml â rhif cyfan, heb gyfrifiannell	Bob tro	2	
	defnyddio ffracsiynau a chanrannau syml	Bob tro	2	
	defnyddio cywerthoedd rhwng ffracsiynau, canrannau a degolion cyffredin	Bob tro	2	
	adio, tynnu, llusosi, rhannu a chofnodi symiau o arian	Bob tro	2	
	cyfrifo o fewn system drwy <ul style="list-style-type: none"> • adio a thynnu unedau mesur cyffredin • trawsnewid unedau mesur yn y system 	Sampl	0-1	
		Sampl	0-1	
	cyfrifo perimedrau, arwynebeddau a chyfeintiau	Sampl	0-1	
	defnyddio cymarebau a chyfrannau	Sampl	0-1	
canfod amrediad a chyfartaledd (cymedr) hyd at 10 eitem	Bob tro	1		
Cyfanswm			20	

4.2.6 Prawf ategol - Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol Lefel 2

Manyleb y prawf ategol				
<ul style="list-style-type: none"> • Bydd y prawf Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol ar lefel 2 yn asesu agweddau ar N2.1 ac N2.2. • Bydd yn cynnwys o leiaf ddwy ddogfen ffynhonnell, gyda'r ddwy yn darparu senario a/neu wybodaeth i ategu cyfres o gwestiynau. • Dylai'r prawf gynnwys uchafswm o 20 o eitemau, wedi'u strwythuro fel a ganlyn er mwyn ymdrin â'r meysydd hyn o'r fanyleb ar gyfer Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol ar lefel 2: 				
Safon sgil	Sgiliau sy'n cael eu hasesu (<i>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol</i>)	Wedi'u cynnwys	Nifer yr eitemau/marciau	Pwysoliad
N2.1	darllen, deall a dehongli gwybodaeth o dablau, diagramau, siartiau a graffiau	Bob tro	2	4-6 eitem
	darllen a deall rhifau a gyflwynir mewn gwahanol ffyrdd	Sampl	0-1	
	darllen graddfeydd ar amrywiaeth o offer i lefelau cywirdeb penodedig	Sampl	0-1	
	cyfrifo amser gan ddefnyddio gwahanol fformatau	Sampl	0-1	
	deall mesurau cyfansawdd	Sampl	0-1	
N2.2	gwneud cyfrifiadau sy'n cynnwys dau gam neu fwy, gyda rhifau o unrhyw faint, heb gyfrifiannell	Bob tro	2	

	gweithio gyda ffracsiynau, degolion a chanrannau, a thrawsnewid rhyngddynt	Bob tro	2	14-16 o eitemau
	cyfrifo gyda symiau o arian a thrawsnewid rhwng gwahanol fathau o arian cyfred	Bob tro	2	
	cyfrifo o fewn system a rhwng systemau gan ddefnyddio: <ul style="list-style-type: none"> • Tablau a graddfeydd trawsnewid • Ffactorau trawsnewid bras 	Sampl	0-1	
		Sampl	0-1	
	defnyddio cyfrannau a chyfrifo gan ddefnyddio cymarebau	Bob tro	2	
	nodir amrywiaeth o ganlyniadau posibl yn deillio o ddigwyddiadau cyfun drwy debygolrwydd a chofnodi'r wybodaeth	Sampl	0-1	
	cymharu setiau o ddata o faint addas, gan ddewis a defnyddio'r cymedr/canolrif/modd fel y bo'n briodol	Sampl	0-1	
	defnyddio amrediad i ddisgrifio'r gwasgariad o fewn setiau data	Sampl	0-1	
	deall a defnyddio fformiwlâu perthnasol	Bob tro	2	
	cyfrifo (yn effeithlon) gan ddefnyddio rhifau cyfan, ffracsiynau, degolion a chanrannau	Bob tro	2	
Cyfanswm			20	

4.2.7 Prawf ategol - Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol Lefel 3

Manyleb y prawf ategol				
<ul style="list-style-type: none"> • Bydd y prawf Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol ar lefel 3 yn asesu agweddau ar N3.1 ac N3.2. • Bydd yn cynnwys o leiaf dair dogfen ffynhonnell, gyda'r tair yn darparu senario a/neu wybodaeth i ategu cyfres o gwestiynau. • Dylai'r prawf gynnwys uchafswm o 30 o eitemau, wedi'u strwythuro fel a ganlyn er mwyn ymdrin â'r meysydd hyn o'r fanyleb ar gyfer Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol ar lefel 3: 				
Safon sgil	Sgiliau sy'n cael eu hasesu (<i>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol</i>)	Wedi'u cynnwys	Nifer yr eitemau/marciau	Pwysoliad
N3.1	darllen, deall a dehongli gwybodaeth o dablau, diagramau, siartiau a graffiau	Bob tro	5-7	7-10 eitem
	darllen a deall rhifau a gyflwynir mewn gwahanol ffyrdd	Bob tro	2-3	
N3.2	gwneud cyfrifiadau aml-gam yn effeithlon gyda rhifau o unrhyw faint	Bob tro	3	
	defnyddio pwerau ac israddau	Bob tro	3	
	defnyddio mesurau cyfansawdd	Bob tro	3	
	cyfrifo onglau ac ochrau coll mewn trionglau ongl sgwâr gan ddefnyddio'r ochrau a'r onglau hysbys	Bob tro	1-2	

	cyfrifo, mesur, cofnodi a chymharu amser gan ddefnyddio gwahanol fformatau	Bob tro	1-2	20-23 o eitemau
	cyfrifo o fewn systemau a rhyngddynt a llunio cymariaethau cywir	Bob tro	3	
	datrys problemau sy'n cynnwys siapiau 2-D afreolaidd	Bob tro	1-2	
	cyfrifo dimensiynau gwirioneddol o luniadau graddfa a symiau graddfa i fyny ac i lawr	Bob tro	1-2	
	cyfrifo newid cyfrannol	Bob tro	1-2	
	aildrefnu a defnyddio fformiwlâu, hafaliadau a mynegiadau	Bob tro	3	
Cyfanswm			30	

5. Manyleb Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol

Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 1	
C1.1 Siarad a Gwrando	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>C1.1</p> <p>Cymryd rhan mewn trafodaethau ffurfiol gyda dau unigolyn neu fwy</p>	<p>deall ac ymateb i iaith lafar mewn gwahanol gyd-destunau:</p> <ol style="list-style-type: none"> paratoi ar gyfer trafodaethau er mwyn dweud pethau a darparu gwybodaeth sy'n berthnasol i bwnc a diben y drafodaeth; gwneud cyfraniadau clir a pherthnasol i drafodaethau; parchu hawliau eraill i gymryd eu tro yn ystod trafodaeth; defnyddio ymadroddion neu ystumiau priodol er mwyn ymuno yn y drafodaeth; nodi manylion a gwybodaeth berthnasol mewn esboniadau, cyfarwyddiadau a thrafodaethau mewn o leiaf ddau gyd-destun gwahanol; rhoi sylw agos i'r hyn y mae eraill yn ei ddweud ac ymateb yn adeiladol; egluo a chadarnhau dealltwriaeth.
<p>Siarad er mwyn cyfleu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gwybodaeth - teimladau - safbwyntiau - cwestiynau <p>ar bynciau cyfarwydd gan ddefnyddio iaith briodol ac mewn dau gyd-destun neu fwy:</p>	<ol style="list-style-type: none"> barnu pryd y dylid siarad a faint i'w ddweud; mynegi datganiadau ffeithiol, barn, cwestiynau, esboniadau a disgrifiadau o bynciau cyfarwydd fel y bo'n briodol; defnyddio strategaethau i ategu llafaredd; cyflwyno gwybodaeth a syniadau mewn trefn resymegol er mwyn sicrhau ei bod yn hawdd i wrandawyr ddilyn a deall; ymateb i gwestiynau am bynciau cyfarwydd; cyfleu teimladau a safbwyntiau'n glir mewn ffordd sy'n gytbwys ac yn benderfynol heb fod yn ymosodgar;

	n) defnyddio iaith sy'n briodol i'r gwrandawyr ac i'r cyd-destun.
--	---

C1.2 Darllen

Deilliant dysgu:

Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:

C1.2

Darllen, deall a chael gafael ar wybodaeth yn annibynnol er mwyn cyflawni'r diben(ion) o ddau wahanol fath o ddogfen o leiaf

- nodi'r prif bwyntiau a syniadau mewn dogfennau a delweddau;
- darllen a deall allweddeiriau ac ymadroddion perthnasol sy'n addas at y diben;
- adnabod diben amrywiaeth o ddogfennau;
- defnyddio nodweddion trefniadol a strwythurol er mwyn dod o hyd i wybodaeth;
- cael gwybodaeth o destun a delweddau, gan gynnwys dod i gasgliad am ystyr nad yw'n amlwg yn y ddogfen, os oes angen;
- dod o hyd i ystyr geiriau ac ymadroddion nas deallwyd.

C1.3 Ysgrifennu

Deilliant dysgu:

Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:

C1.3

Ysgrifennu dwy ddogfen fer i gyfleu gwybodaeth i gynulleidfaoedd cyfarwydd gan ddefnyddio iaith sy'n briodol at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa

- cynllunio a drafftio'r gwaith ysgrifenedig;
- cyflwyno gwybodaeth, syniadau a safbwyntiau perthnasol mewn mathau o ddogfennau sy'n addas i'r diben ac ar gyfer y gynulleidfa;
- sicrhau bod yr ystyr yn glir;
- llunio brawddegau yn gywir, gan gynnwys brawddegau cyfansawdd, gan ddefnyddio cysyllteiriau priodol;
- trefnu'r gwaith ysgrifenedig yn baragraffau sy'n dangos trefn resymegol;
- barnu perthnasedd gwybodaeth a faint o fanylion i'w cynnwys at y diben;
- defnyddio iaith sy'n addas at y diben a'r gynulleidfa;
- defnyddio delweddau perthnasol, lle y bo'n briodol, er mwyn helpu'r darlennydd i ddeall y prif bwyntiau;
- sillafu'n gywir;
- defnyddio atalnodi'n gywir;
- defnyddio gramadeg yn gywir;
- gwirio dogfennau a, lle bo angen, eu diwygio.

--	--

Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 2	
C2.1 Siarad a Gwranddo	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>C2.1</p> <p>a) Cymryd rhan mewn trafodaethau ffurfiol gyda dau unigolyn arall neu fwy</p> <p>b) Rhoi sgwrs/cyflwyniad sy'n para o leiaf bedair munud i gynulleidfa sy'n cynnwys o leiaf dri unigolyn</p> <p>c) Deall ac ymateb i iaith lafar ar wahanol bynciau ac mewn gwahanol gyd-destunau:</p> <p>d) Siarad er mwyn cyfleu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gwybodaeth - teimladau - safbwyntiau - cwestiynau - cyfarwyddiadau <p>ar bynciau cyfarwydd ac anghyfarwydd, gan ddefnyddio iaith briodol a dulliau cyfathrebu di-eiriau</p>	<p>a) paratoi ar gyfer trafodaethau, sgwrsiau a/neu gyflwyniadau, gan gynnwys casglu gwybodaeth berthnasol a chymhleth;</p> <p>b) gwneud cyfraniadau clir a pherthnasol mewn ffordd sy'n addas at y diben a'r sefyllfa;</p> <p>c) defnyddio ymadroddion ac ystumiau priodol er mwyn ymuno yn y drafodaeth; newid y pwnc neu ddychwelyd at y pwynt, heb dorri ar draws y siaradwr, bod yn or-benderfynol neu'n ymosodgar neu ymddangos fel petaech yn 'cymryd drosodd';</p> <p>d) ategu safbwyntiau a dadleuon â thystiolaeth;</p> <p>e) crynhoi gwybodaeth o ddeunydd darllen ac o ffynonellau eraill mewn ffordd sy'n addas at y diben;</p> <p>f) siarad yn glir mewn ffordd sy'n addas ar gyfer y pwnc, y diben, y gynulleidfa a'r sefyllfa;</p> <p>g) cadw at y pwnc a strwythuro'r sgwrs/cyflwyniad mewn trefn resymegol er mwyn helpu'r gynulleidfa i ddilyn llwybr meddwl neu gyfres o ddigwyddiadau;</p> <p>h) defnyddio amrywiaeth o ffyrdd i ategu prif bwyntiau'r sgwrs/cyflwyniad;</p> <p>i) nodi manylion a gwybodaeth berthnasol mewn esboniadau, cyfarwyddiadau a thrafodaethau mewn o leiaf ddau bwnc ac mewn o leiaf ddau gyd-destun;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> j) ymateb mewn ffordd adeiladol i feirniadaeth; k) egluro a chadarnhau dealltwriaeth; l) nodi bwriadau'r siaradwr; m) defnyddio geirfa a mynegiadau amrywiol sy'n addas at y diben; n) darparu rhagor o fanylion a datblygiad er mwyn egluro neu gadarnhau dealltwriaeth; o) defnyddio strategaethau priodol, gan gynnwys iaith a dulliau cyfathrebu di-eiriau i ategu llafaredd; p) cadarnhau bod y gwrandawyr yn deall yr ystyr.
--	--

C2.2 Darllen

Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>C2.2</p> <p>Darllen, deall a chrynhai gwybodaeth yn annibynnol o ddwy wahanol ddogfen o leiaf am yr un pwnc</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) defnyddio amrywiaeth o strategaethau i nodi'r prif bwyntiau, syniadau a llwybrau dadlau a rhesymu o destun a delweddau, gan gynnwys drwy ddod i gasgliadau; b) adnabod diben a bwriadau'r awdur, gan gynnwys lle maent yn ymhlyg; c) darllen a deall amrywiaeth eang o eirfa; d) dod o hyd i wybodaeth a'i deall gan ddefnyddio nodweddion trefniadol; e) dod o hyd i ystyr geiriau ac ymadroddion nas deallwyd, gan ddefnyddio deunyddiau cyfeirio f) defnyddio gwahanol fathau o wybodaeth berthnasol o ddogfennau parhaus; g) darllen mewn ffordd feirniadol er mwyn gwerthuso gwybodaeth a chymharu gwybodaeth, syniadau a safbwyntiau o ffynonellau gwahanol; h) crynhai gwybodaeth o ddogfennau.

C2.3 Ysgrifennu

Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>C2.3</p> <p>Ysgrifennu dogfennau sy'n cyfleu</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) crynhai gwybodaeth o ddeunydd darllen a / neu ffynonellau eraill mewn ffordd sy'n addas at y diben; b) cynllunio a drafftio'r gwaith ysgrifenedig;

<p>gwahanol wybodaeth i wahanol gynulleidfaoedd gan ddefnyddio iaith sy'n briodol at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa</p>	<ul style="list-style-type: none"> c) cyflwyno gwybodaeth, syniadau a safbwyntiau perthnasol mewn mathau o ddogfennau sy'n addas at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa; d) sicrhau bod yr ystyr yn glir; e) llunio brawddegau cymhleth gan ddefnyddio amrywiaeth o gysyllteiriau priodol; f) trefnu'r gwaith ysgrifenedig yn baragraffau sy'n helpu i; g) strwythuro'r gwaith ysgrifenedig er mwyn helpu'r darllenwyr i ddilyn a deall y prif bwyntiau; h) cyflwyno gwybodaeth a syniadau mewn trefn resymegol neu ddarbwyllol; i) defnyddio arddulliau ysgrifennu gwahanol gan gynnwys iaith ffurfiol ac anffurfiol mewn ffordd sy'n addas at wahanol ddibenion ac ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd; j) sillafu'n gywir; k) defnyddio atalnodi'n gywir; l) defnyddio gramadeg yn gywir; m) gwirio dogfen a, lle bo angen, ei diwygio.
--	---

Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 3

C3.1 Siarad a Gwranddo

Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>C3.1</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Cymryd rhan mewn trafodaethau ffurfiol gyda dau unigolyn arall neu fwy b) Rhoi sgwrs/cyflwyniad sy'n para o leiaf wyth munud i gynulleidfa sy'n 	<ul style="list-style-type: none"> a) paratoi ar gyfer trafodaethau, sgysiau a/neu gyflwyniadau, gan gynnwys casglu gwybodaeth berthnasol a chymhleth; b) cymryd rhan mewn trafodaeth grŵp er mwyn datblygu'r drafodaeth ac anelu at gytundeb, lle y bo'n briodol; c) gwneud cyfraniadau clir a pherthnasol mewn ffordd sy'n addas at y diben a'r sefyllfa; d) datblygu pwyntiau a syniadau ag ymwybyddiaeth sensitif o deimladau, credoau a barn pobl eraill; e) defnyddio technegau a nodi arwyddion er mwyn cyfrannu at y drafodaeth a galluogi eraill i gyfrannu; f) crynhoi a chyfosod gwybodaeth gymhleth mewn

<p>cynnwys o leiaf dri unigolyn a chynnal y sgwrs/cyflwyniad hwnnw</p>	<p>ffordd sy'n addas at y diben;</p> <p>g) siarad yn glir a defnyddio iaith ac arddull gyflwyno mewn ffordd sy'n addas ar gyfer cymhlethdod, diben a ffurfioldeb y sefyllfa ac anghenion y gynulleidfa;</p> <p>h) cadw at y pwnc a strwythuro'r sgwrs/cyflwyniad mewn trefn resymegol er mwyn helpu'r gynulleidfa i ddilyn llwybr meddwl neu gyfres o ddigwyddiadau;</p> <p>i) defnyddio amrywiaeth o dechnegau i ymgysylltu â'r gynulleidfa, gan gynnwys defnyddio delweddau a deunyddiau eraill i ategu neu wella llafaredd;</p> <p>j) nodi manylion perthnasol mewn iaith lafar gymhleth;</p> <p>k) deall a dilyn esboniadau manwl a chyfarwyddiadau cymhleth ar amrywiaeth o bynciau mewn cyd-destunau cyfarwydd a chyd-destunau llai cyfarwydd;</p> <p>l) ymateb yn briodol i ymholiadau;</p> <p>m) rhoi ac ymateb i adborth mewn ffordd adeiladol, gan gynnwys beirniadaeth;</p> <p>n) defnyddio strategaethau i ddangos sgiliau gwranddo ac i egluro a chadarnhau dealltwriaeth;</p> <p>o) nodi bwriadau'r siaradwr;</p> <p>p) defnyddio geirfa a mynegiadau amrywiol ac arbenigol priodol mewn ffordd sy'n addas ar gyfer pynciau, dibenion a sefyllfaoedd;</p> <p>q) cadarnhau bod y gwrandawyr yn deall yr ystyr;</p> <p>r) darparu rhagor o fanylion a datblygiad er mwyn egluro neu gadarnhau dealltwriaeth;</p> <p>s) defnyddio strategaethau priodol, gan gynnwys iaith a dulliau cyfathrebu di-eiriau i;</p> <p>t) addasu iaith a llafaredd mewn ffordd sy'n addas ar gyfer gwahanol bynciau, dibenion a sefyllfaoedd.</p>
<p>C3.2 Darllen</p>	
<p>Deilliant dysgu:</p>	<p>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</p>
<p>C3.2</p> <p>Darllen, deall a chyfosod gwybodaeth o wahanol ddogfennau am yr un pwnc</p>	<p>a) darllen a deall geirfa arbenigol a chymhleth;</p> <p>b) defnyddio amrywiaeth o strategaethau i nodi'r prif bwyntiau, syniadau a llwybrau dadlau a rhesymu o destun a delweddau, gan gynnwys drwy ddod i gasgliadau;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> c) adnabod diben a bwriadau'r awdur, gan gynnwys lle maent yn ymhlyg; d) dod o hyd i wybodaeth a'i deall gan ddefnyddio nodweddion trefniadol; e) dod o hyd i ystyr geiriau ac ymadroddion nas deallwyd, gan ddefnyddio deunyddiau cyfeirio; f) darllen yn feirniadol er mwyn cymharu a gwerthuso disgrifiadau a nodi barn a thuedd bosibl; g) dewis ac archwilio amrywiaeth o ddogfennau er mwyn cael gafael ar wybodaeth berthnasol; h) ystyried a deall gwybodaeth a llinellau rhesymu cymhleth mewn dogfennau; i) cyfosod gwybodaeth o ddogfennau.
C3.3 Ysgrifennu	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>C3.3</p> <p>Ysgrifennu dogfennau o wahanol fathau yn cyfleu gwahanol wybodaeth gymhleth, gan ddefnyddio iaith a fformatau sy'n briodol at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) cynllunio a drafftio'r gwaith ysgrifenedig; b) dewis a defnyddio fformatau, arddulliau a thechnegau ysgrifennu sy'n briodol ar gyfer cyfleu diben a chymhlethdod y pwnc i'r gynulleidfa; c) trefnu deunydd mewn ffordd gydlynus mewn ffordd sy'n addas ar gyfer hyd, cymhlethdod a diben y ddogfen; d) defnyddio arddull a thôn priodol sy'n addas ar gyfer y gynulleidfa, lefel y ffurfioldeb sydd ei hangen a natur y pwnc; e) cyflwyno gwybodaeth a syniadau mewn trefn resymegol neu ddarbwyllol; f) sicrhau bod yr ystyr yn glir; g) sillafu'n gywir; h) defnyddio atalnodi'n gywir; i) defnyddio gramadeg yn gywir; j) gwirio dogfennau a, lle bo angen, eu diwygio.

5.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol

Mae'r cymwysterau hyn yn ymwneud â dangos sgiliau wrth wneud y canlynol:

- siarad a gwranddo;
- darllen;
- ysgrifennu;

mewn:

- cyd-destunau cyfarwydd y mae'n rhaid i rai ohonynt fod yn ffurfiol, yn gysylltiedig ag addysg, hyfforddiant, gwaith neu rolau cymdeithasol ar lefel 1.
- cyd-destunau cyfarwydd a llai cyfarwydd y mae'n rhaid i rai ohonynt fod yn ffurfiol, yn gysylltiedig ag addysg, hyfforddiant neu rolau cymdeithasol ar lefelau 2 a 3.

5.1.1 Asesu

Caiff ymgeiswyr eu hasesu drwy dasg dan reolaeth a prawf ategol byr er mwyn cadarnhau bod eu sgiliau yn bodloni manyleb Sgiliau Cymhwyso Rhif Hanfodol ar y lefel ofynnol.

Caiff asesiadau eu cynnal ar ôl addysgu a meithrin sgiliau ar y lefel ofynnol.

5.1.2 Datganiad hygyrchedd

Dylai'r dasg dan reolaeth a'r prawf ategol fod yn hygyrch i'r rhai â gofynion asesu penodol, heb danseilio cyflawniad ar y safon ofynnol. Dylai canolfannau ddefnyddio asesiadau cychwynnol er mwyn nodi unrhyw gymorth neu addasiadau unigol angenrheidiol.

5.2 Manyleb y dasg dan reolaeth a'r prawf ategol

1. Dyfernir y cymhwyster Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol i ymgeiswyr sy'n dangos bod eu sgiliau yn bodloni'r fanyleb yn y dasg dan reolaeth a'r prawf ategol a gaiff ei asesu'n allanol.
2. Mae'r dasg dan reolaeth yn mesur sgiliau pwnc-benodol na chânt o reidrwydd eu hasesu yn y prawf a rhaid iddi ddangos ymgeiswyr yn defnyddio'r sgiliau cyd-destunau bywyd go iawn perthnasol.
3. Diben y prawf ategol yw cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr.
4. Asesiadau crynodol yw'r dasg dan reolaeth a'r prawf ategol ac mae'n rhaid eu cwblhau o fewn cyfnod o 24 mis. Dylid cynnal yr asesiadau pan fydd yr ymgeiswyr wedi meithrin y sgiliau ar y lefel ofynnol.
5. Bwriedir i'r fanyleb hon roi gwybodaeth fanwl i'r awduron am gynnwys, cwmpas a chwestiynau derbyniol i ategu'r broses o ddatblygu asesiadau ar lefelau 1, 2 a 3.
6. Cynlluniwyd y fanyleb hon i ategu'r broses o ddatblygu a llunio asesiadau yn Gymraeg ac yn Saesneg.
7. Dylid darllen y fanyleb hon ar y cyd â'r canlynol:
 - a) Manylebau Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol lefel 1, 2 a 3
 - b) Canllawiau ar gyfer tasgau dan reolaeth a gyhoeddir gan gyrrff dyfarnu.

5.2.1 Tasg dan reolaeth

Caiff tasgau dan reolaeth eu pennu neu eu cymeradwyo'n allanol gan gyrff dyfarnu.

Rhaid i bob tasg dan reolaeth fodloni gofynion Manylebau Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol.

Rhaid llunio canllaw marcio i ategu pob tasg, gan gyfeirio'n amlwg at y gofynion asesu a'r fanyleb.

Gall aseswyr roi cyfle i ymgeiswyr geisio eglurhad ynglŷn â gofynion tasg yn ystod yr asesiad. Fodd bynnag, ni ddylai aseswyr roi adborth ar unrhyw waith a wneir gan ymgeisydd yn ystod yr asesiad. Er enghraifft, byddai'n amhriodol hysbysu ymgeisydd ei fod wedi ateb cwestiwn penodol yn anghywir. Gallai eglurhad priodol gynnwys argymhell y dylai'r ymgeisydd fwrw golwg dros ei ymatebion cyn cyflwyno ei dasg wedi'i chwblhau.

5.2.2 Hyd

Lefel 1 - hyd at 4 awr

Lefel 2 - hyd at 5 awr

Lefel 3 - hyd at 8 awr

Rhaid cynllunio'r dasg i'w chwblhau yn ei chyfanrwydd o fewn yr uchafswm oriau a nodir ar gyfer pob lefel. Rhaid cwblhau'r dasg o dan amodau rheoledig o fewn uchafswm o wyth wythnos yn olynol. Nid yw'r cyfnod o wyth wythnos yn cynnwys gwyliau academaidd nac absenoldeb ymgeiswyr am resymau dilys. Mae'n bosibl y caniateir eithriadau arbennig ar gyfer hyd y dasg a'r gofynion o ran y cyfnod gweithio o dan amgylchiadau eithriadol (gweler polisïau ystyriaethau arbennig cyrff dyfarnu).

5.2.3 Ailsefyll yn rhannol

Caniateir i ymgeiswyr ailsefyll y dasg dan reolaeth ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefelau 2 a 3 yn rhannol o 1 Awst 2018. Caniateir i ymgeiswyr sy'n methu elfen cyflwyniad (rhan 3) y dasg dan reolaeth ond sy'n pasio rhannau 1 a 2 ailsefyll rhan 3. Caniateir i ymgeiswyr sy'n methu rhannau 1 a 2 ond sy'n pasio rhan 3 ailsefyll rhannau 1 a 2 o dasg dan reolaeth wahanol.

Ceir gwybodaeth benodol am ailsefyll yn rhannol, gan gynnwys yr amser a ganiateir ar gyfer ailsefyll, yn y canllawiau ar gyfer tasgau dan reolaeth a gyhoeddir gan gyrff dyfarnu.

5.2.4 Prawf ategol

Cwblheir y prawf ategol ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefelau 1, 2 a 3 yn ogystal â'r dasg dan reolaeth. Bwriedir i'r prawf ategol wneud y canlynol:

- cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol dysgwyr mewn perthynas â'r safon berthnasol
- sicrhau bod y broses asesu yn fwy trylwyr.

Bydd pob prawf a ddatblygir at y diben hwn yn seiliedig ar fanyleb gyffredin. Dylai gynnwys eitemau ymateb sefydlog (amlddewis) a gyflwynir naill ai fel prawf ar y sgrin neu ar bapur. Dylai pob prawf ar lefelau 1 a 2 gynnwys uchafswm o 20 o eitemau a bwriedir iddo bara 30 munud ar lefel 1 a 45 munud ar lefel 2 ar y mwyaf. Dylai pob prawf ar lefel 3 gynnwys uchafswm o 30 o eitemau a bwriedir iddo bara 60 munud ar y mwyaf.

Rhaid i bob eitem amlddewis gynnwys un ateb cywir (datganiad allweddol), gyda thri gwrthdynnwr cryf. Dylai pob eitem fod yn werth un marc.

Dylai cwestiynau gael eu seilio'n fras ar senarios, gan ddefnyddio cyd-destunau sy'n debygol o fod yn berthnasol ac yn ddiddorol i ymgeiswyr.

Ni ddylai deunyddiau ffynhonnell gynnwys unrhyw fath o ragfarn (er enghraifft, o ran rhywedd, ethnigrwydd neu ar sail oedran) a allai roi mantais neu anfantais i unrhyw ymgeisydd neu grwpiau o ymgeiswyr.

Cynhelir pob prawf o dan amodau goruchwyliaeth (e.e. Cyfarwyddiadau'r Cydgyngor Cymwysterau ar gyfer Cynnal Arholiadau neu debyg).

Ni ddylid defnyddio geiriaduron (o unrhyw fath) yn ystod unrhyw brawf Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol.

Pennir marc llwyddo ar gyfer pob prawf, gan ddefnyddio data o ragbrofion neu asesiadau byw cynnar, a chan ddilyn gweithdrefn ystadegol y cytunwyd arni.

5.2.5 Tasg dan reolaeth – Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol

Manyleb y Dasg Dan Reolaeth Rhan 1		
Lefel 1 Siarad a Gwranddo – Trafodaeth Ffurfiol	Lefel 2 Siarad a Gwranddo – Trafodaeth Ffurfiol	Lefel 3 Siarad a Gwranddo – Trafodaeth Ffurfiol
<i>C1.1 Siarad a Gwranddo</i>	<i>C2.1 Siarad a Gwranddo</i>	<i>C3.1 Siarad a Gwranddo</i>
<p>Dylai ymgeiswyr ddefnyddio eu gwaith paratoi o'r dasg ddarllen i lywio eu trafodaeth.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddangos y sgiliau hyn mewn grwpiau o 3-6 o bobl. Rhaid i'r drafodaeth bara rhwng o leiaf 10 ac 20 munud, gan ddibynnu ar faint y grŵp. Rhaid i'r drafodaeth fod yn ddigon hir i roi digon o gyfleoedd i'r ymgeiswyr fodloni'r gofynion asesu.</p>		<p>Dylai ymgeiswyr ddefnyddio eu gwaith paratoi o'r dasg ddarllen i lywio eu trafodaeth.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddangos y sgiliau hyn mewn grwpiau o 3-6 o bobl. Os oes tri unigolyn yn cymryd rhan yn y drafodaeth, rhaid i'r drafodaeth bara o leiaf 15 munud a 25 munud os oes chwe ymgeisydd yn y grŵp. Gall canolfannau ddefnyddio eu disgresiwn ar gyfer meintiau grwpiau o fewn yr amrediad hwn; fodd bynnag, rhaid i'r drafodaeth fod yn ddigon hir i roi digon o gyfleoedd i'r ymgeiswyr fodloni'r fanyleb pwnc ar y lefel hon.</p>

<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddeall ac ymateb i drafodaeth gan gyfleu o leiaf ddau o'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gwybodaeth • teimladau • safbwyntiau • cwestiynau 	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddeall ac ymateb i drafodaeth gan gyfleu, fel y bo'n briodol, o blith y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gwybodaeth • teimladau • safbwyntiau • cwestiynau • cyfarwyddiadau 	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddeall iaith lafar ac ymateb iddi. Bydd hyn yn cynnwys cyfleu gwybodaeth gymhleth, fel y bo'n briodol, drwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gwybodaeth • darparu esboniadau • mynegi teimladau a safbwyntiau • gofyn cwestiynau • rhoi cyfarwyddiadau
<p>Ar draws y ddwy drafodaeth a'r sgwrs/cyflwyniad (rhan 1, 2 a 3), rhaid i'r dasg roi digon o gyfleoedd i ymgeiswyr ddangos cymhwysedd ym mhob un o'r sgiliau hyn.</p>		
<p>Lefel 1 Darllen</p>	<p>Lefel 2 Darllen</p>	<p>Lefel 3 Darllen</p>
<p><i>C.1.2 Darllen</i></p>	<p><i>C2.2 Darllen</i></p>	<p><i>C3.2 Darllen</i></p>
<p>Mae'n rhaid darparu dogfen ffynhonnell sy'n cynnwys o leiaf 250 o eiriau a delwedd.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddarllen, deall a chael</p>	<p>Mae'n rhaid darparu dwy ddogfen ffynhonnell am yr un pwnc y mae'n rhaid i'r ddwy ohonynt gynnwys o leiaf 500 o eiriau. Rhaid i un gynnwys delwedd a rhaid i un gynnwys rhesymeg. Rhaid i'r ddwy ddogfen fod yn wahanol fathau o destun a dogfen.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i</p>	<p>Mae'n rhaid darparu o leiaf ddwy ddogfen ffynhonnell am yr un pwnc y mae'n rhaid i un ohonynt gynnwys o leiaf 1000 o eiriau. Mae'n rhaid i ddwy ddogfen o leiaf gyfleu gwybodaeth neu resymeg gymhleth a rhaid i un ddogfen o leiaf gynnwys delwedd.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i</p>

<p>gwybodaeth o'r ddogfen hon yn annibynnol at ddiben. Rhaid nodi'r diben a'r gynulleidfa yn glir yn y dasg.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddefnyddio'r wybodaeth y maent wedi'i chael i baratoi ar gyfer trafodaeth ar y pwnc a chymryd rhan yn y drafodaeth honno ac wedyn ysgrifennu dogfen ar y pwnc.</p>	<p>ymgeiswyr ddarllen, deall a chrynhoi gwybodaeth o'r dogfennau hyn yn annibynnol at ddiben penodol. Rhaid ei gwneud yn ofynnol darparu tystiolaeth amlwg o'r crynodeb hwn yn y dasg ysgrifennu. Rhaid nodi'r diben a'r gynulleidfa yn glir yn y dasg.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr grynhoi'r wybodaeth y maent wedi'i chael i baratoi ar gyfer trafodaeth ffurfiol ar y pwnc a chymryd rhan yn y drafodaeth honno, ac wedyn ysgrifennu dogfen ar y pwnc.</p>	<p>ymgeiswyr ddarllen, deall a chyfosod gwybodaeth o'r dogfennau hyn yn annibynnol at ddiben penodol. Rhaid ei gwneud yn ofynnol darparu tystiolaeth amlwg o'r cyfosod hwn yn y dasg ysgrifennu. Rhaid nodi'r diben a'r gynulleidfa yn glir yn y dasg.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyfosod y wybodaeth y maent wedi'i chael i baratoi ar gyfer trafodaeth ar y pwnc a chymryd rhan yn y drafodaeth honno ac wedyn ysgrifennu dogfen ar y pwnc.</p>
<p>Lefel 1 Ysgrifennu</p>	<p>Lefel 2 Ysgrifennu</p>	<p>Lefel 3 Ysgrifennu</p>
<p><i>C1.3 Ysgrifennu</i></p>	<p><i>C2.3 Ysgrifennu</i></p>	<p><i>C3.3 Ysgrifennu</i></p>
<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ysgrifennu dogfen at ddiben penodol ac ar gyfer cynulleidfa benodol.</p> <p>Rhaid i'r ddogfen gynnwys o leiaf 250 o eiriau a rhaid iddi fod yn ddigon hir i roi digon o gyfleoedd i'r ymgeiswyr fodloni gofynion asesu'r fanyleb pwnc ar y lefel hon.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyfosod y wybodaeth o'r ddwy ddogfen yn y gweithgaredd darllen at ddiben penodol.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i'r ddogfen ysgrifenedig gynnwys o leiaf 500 o eiriau.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyfosod y wybodaeth o'r dogfennau yn y gweithgaredd darllen at ddiben penodol.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i'r ddogfen ysgrifenedig gynnwys o leiaf 750 o eiriau.</p>

<p>Ar gyfer y dasg hon, mae'n rhaid i'r ymgeisydd ddefnyddio'r wybodaeth y mae wedi'i chael o'r gweithgaredd asesu darllen a gall hefyd gynnwys cynnwys o'r gweithgaredd asesu siarad a gwrando.</p>		
	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr wneud y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • defnyddio rhywfaint o'r wybodaeth neu'r safbwyntiau a gafwyd o'r gweithgaredd darllen a siarad a gwrando i ategu eu gwaith cynllunio ar gyfer eu gwaith ysgrifenedig er mwyn drafftio/gwirio eu gwaith ysgrifenedig, a; • llunio dogfen derfynol sy'n addas at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa 	
<p>Manyleb y Dasg Dan Reolaeth Rhan 2</p>		
<p>Lefel 1 Darllen</p>	<p>Lefel 2 Darllen</p>	<p>Lefel 3 Darllen</p>
<p><i>C.1.2 Darllen</i></p>	<p><i>C2.2 Darllen</i></p>	<p><i>C3.2 Darllen</i></p>
<p>Mae'n rhaid darparu dogfen ffynhonell sy'n cynnwys o leiaf 250 o eiriau a delwedd.</p> <p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddarllen, deall a chael</p>		

<p>gwybodaeth o'r ddogfen hon yn annibynnol at ddiben. Rhaid nodi'r diben a'r gynulleidfa yn glir yn y dasg. Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ddefnyddio'r wybodaeth y maent wedi'i chael i baratoi ar gyfer trafodaeth ar y pwnc a chymryd rhan yn y drafodaeth honno ac wedyn ysgrifennu dogfen ar y pwnc.</p>		
Lefel 1 Ysgrifennu	Lefel 2 Ysgrifennu	Lefel 3 Ysgrifennu
<i>C1.3 Ysgrifennu</i>	<i>C2.3 Ysgrifennu</i>	<i>C3.3 Ysgrifennu</i>
<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ysgrifennu dogfen at ddiben penodol ac ar gyfer cynulleidfa benodol. Rhaid i'r ddogfen a ysgrifennir fod yn ddigon hir i roi digon o gyfleoedd i fodloni gofynion asesu'r fanyleb pwnc ar y lefel hon.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ysgrifennu dogfen at ddiben penodol ac ar gyfer cynulleidfa benodol. Rhaid i'r ddogfen a ysgrifennir fod yn ddigon hir i roi digon o gyfleoedd i fodloni gofynion asesu'r fanyleb pwnc ar y lefel hon.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ysgrifennu dogfen at ddiben penodol ac ar gyfer cynulleidfa benodol. Rhaid i'r ddogfen a ysgrifennir fod yn ddigon hir i roi digon o gyfleoedd i fodloni gofynion asesu'r fanyleb pwnc ar y lefel hon.</p>
<p>Ar gyfer y dasg hon, rhaid i ymgeiswyr ddefnyddio'r wybodaeth y maent wedi'i chael o'r gweithgareddau asesu darllen.</p>	<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr ysgrifennu gwahanol fath o ddogfen a gwahanol fath o destun i Ran 1.</p>	
<p>Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr wneud y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lunio cynllun ar gyfer yr hyn y maent yn bwriadu ei ysgrifennu 		

- drafftio/gwirio eu gwaith ysgrifenedig, ac
- llunio dogfen derfynol, sy'n addas at y diben ac ar gyfer y gynulleidfa.

Manyleb y Dasg Dan Reolaeth Rhan 3		
Lefel 1 Siarad a Gwrando – Sgwrs / Cyflwyniad	Lefel 2 Siarad a Gwrando – Sgwrs / Cyflwyniad	Lefel 3 Siarad a Gwrando – Sgwrs / Cyflwyniad
<i>C1.1 Siarad a Gwrando</i>	<i>C2.1 Siarad a Gwrando</i>	<i>C3.1 Siarad a Gwrando</i>
	Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr baratoi ar gyfer sgwrs/cyflwyniad sy'n para o leiaf bedair munud i gynulleidfa sy'n cynnwys o leiaf dri unigolyn a chynnal y sgwrs/cyflwyniad hwnnw. Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gynnwys delwedd neu ddeunyddiau cymorth eraill a fydd yn gwella'r sgwrs/cyflwyniad ac yn helpu'r gynulleidfa i ddeall.	Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr baratoi ar gyfer sgwrs/cyflwyniad sy'n para o leiaf wyth munud i gynulleidfa sy'n cynnwys o leiaf dri unigolyn a chynnal y sgwrs/cyflwyniad hwnnw. Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyfleu gwybodaeth gymhleth a chynnwys delwedd neu ddeunyddiau cymorth eraill a fydd yn gwella'r sgwrs/cyflwyniad ac yn helpu'r gynulleidfa i ddeall.
	Nid oes angen i'r dasg a ddarperir nodi'r pynciau na'r themâu ar gyfer y sgwrs/cyflwyniad ond gall gynnig awgrymiadau a chanllawiau.	
	Ni ddylai dasg ddibynnu'n fawr ar	Nid yw'n ofynnol i'r dasg ddibynnu'n fawr

	ddeunydd darllen ac ymchwil ychwanegol. Rhaid i'r dasg ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gynnwys cyfarwyddiadau os na roddwyd sylw iddynt eisoes mewn trafodaeth (yn Rhannau 1 neu 2)	ar ddeunydd darllen ac ymchwil ychwanegol. Gall y pwnc ymwneud â lleoliad addysgol, gweithle, bywyd bob dydd neu ddiddordebau personol.
--	--	---

5.2.6 Prawf ategol -Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 1

Manyleb y prawf ategol				
<ul style="list-style-type: none"> • Bydd y prawf Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefel 1 yn asesu sgiliau darllen ac ysgrifennu. Bydd yn cynnwys o leiaf ddwy ddogfen ffynhonnell, gyda'r ddwy yn darparu senario a/neu wybodaeth i ategu cyfres o gwestiynau. • Mae'r prawf yn cynnwys 20 o eitemau, wedi'u strwythuro fel a ganlyn er mwyn ymdrin â'r meysydd hyn o'r fanyleb ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefel 1: 				
Safon sgil	Sgiliau sy'n cael eu hasesu (<i>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol</i>)	Wedi'u cynnwys	Nifer yr eitemau/marciau	Pwysoliad
C1.2	a) nodi'r prif bwyntiau a syniadau mewn dogfennau a delweddau	Bob tro	2-3	10-12 o eitemau
	darllen a deall allweddeiriau ac ymadroddion perthnasol sy'n addas at eich diben	Bob tro	2-3	
	adnabod diben amrywiaeth o ddogfennau	Bob tro	2-3	
	cael gwybodaeth o destun a delweddau, gan gynnwys dod i gasgliad am ystyr nad yw'n amlwg yn y ddogfen, os oes angen	Bob tro	2-3	
C1.3	llunio brawddegau yn gywir, gan gynnwys brawddegau cyfansawdd, gan ddefnyddio cysyllteiriau priodol	Bob tro	2	8-10 eitem
	defnyddio iaith sy'n addas at y diben a'r gynulleidfa	Bob tro	2	
	sillafu'n gywir	Bob tro	1-2	
	defnyddio atalnodi'n gywir	Bob tro	1-2	
	defnyddio gramadeg yn gywir	Bob tro	1-2	
Cyfanswm			20	

5.2.7 Prawf ategol -Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 2

Manyleb y prawf ategol				
<ul style="list-style-type: none"> • Bydd y prawf Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefel 2 yn asesu sgiliau darllen ac ysgrifennu. Bydd yn cynnwys o leiaf ddwy ddogfen ffynhonnell, gyda'r ddwy yn darparu senario a/neu wybodaeth i ategu cyfres o gwestiynau. • Mae'r prawf yn cynnwys 20 o eitemau, wedi'u strwythuro fel a ganlyn er mwyn ymdrin â'r meysydd hyn o'r fanyleb ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefel 2: 				
Safon sgil	Sgiliau sy'n cael eu hasesu (<i>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol</i>)	Wedi'u cynnwys	Nifer yr eitemau/marciau	Pwysoliad
C2.2	defnyddio amrywiaeth o strategaethau er mwyn nodi: <ul style="list-style-type: none"> a) y prif bwyntiau b) syniadau, gan gynnwys drwy ddod i gasgliadau c) llinellau dadlau, a rhesymu o destun a delweddau, gan gynnwys drwy ddod i gasgliadau 	Bob tro Bob tro Bob tro	3 3 2-3	10-12 o eitemau
	adnabod diben a bwriadau'r awdur, gan gynnwys lle maent yn ymhlyg	Bob tro	2-3	
C2.3	llunio brawddegau cymhleth gan ddefnyddio amrywiaeth o gysyllteiriau priodol	Bob tro	2	8-10 eitem
	defnyddio iaith ffurfiol ac anffurfiol mewn ffordd sy'n addas at wahanol ddibenion ac ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd	Bob tro	2	
	sillafu'n gywir	Bob tro	1-2	
	defnyddio atalnodi'n gywir	Bob tro	1-2	
	defnyddio gramadeg yn gywir	Bob tro	1-2	
Cyfanswm			20	

5.2.8 Prawf ategol -Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol Lefel 3

Manyleb y prawf ategol				
<ul style="list-style-type: none"> • Bydd y prawf Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefel 3 yn asesu sgiliau darllen ac ysgrifennu. Bydd yn cynnwys o leiaf dair dogfen ffynhonnell, gyda'r tair yn darparu senario a/neu wybodaeth i ategu cyfres o gwestiynau. • Mae'r prawf yn cynnwys 20 o eitemau, wedi'u strwythuro fel a ganlyn er mwyn ymdrin â'r meysydd hyn o'r fanyleb ar gyfer Sgiliau Cyfathrebu Hanfodol ar lefel 3: 				
Safon sgîl	Sgiliau sy'n cael eu hasesu (<i>Mae angen i ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol</i>)	Wedi'u cynnwys	Nifer yr eitemau/marciau	Pwysoliad
C3.2	defnyddio amrywiaeth o strategaethau er mwyn nodi: <ul style="list-style-type: none"> a) y prif bwyntiau b) syniadau, gan gynnwys drwy ddod i gasgliadau c) llinellau dadlau, a rhesymu o destun a delweddau, gan gynnwys drwy ddod i gasgliadau 	Bob tro Bob tro Bob tro	3-4 3-4 4	14-16 o eitemau
	adnabod diben a bwriadau'r awdur, gan gynnwys lle maent yn ymhlyg	Bob tro	3-4	
C3.3	defnyddio arddull a thôn priodol sy'n addas ar gyfer eich cynulleidfa, lefel y ffurfioldeb sydd ei hangen a natur y pwnc	Bob tro	4	14-16 o eitemau
	sillafu'n gywir	Bob tro	3-4	
	defnyddio atalnodi'n gywir	Bob tro	3-4	
	defnyddio gramadeg yn gywir	Bob tro	3-4	
Cyfanswm			30	

6. Manyleb Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol

Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol Lefel Mynediad 1	
DLE.1 Cyfrifoldeb Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu defnyddio dyfais ddigidol (TR)	a) dechrau a diffodd dyfais ddigidol; b) defnyddio nodwedd ddiogelwch i ddefnyddio'r ddyfais e.e. cyfrinair, cod, ôl bys ac ati
Gwybod sut i gadw'n ddiogel ar-lein (TS)	c) datgan ffyrdd o gadw'n ddiogel ar-lein.
DLE1.2 Cynhyrchiant Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu agor ffeil (TR)	a) agor ffeil.
Gallu defnyddio dyfais fewnbynnu (TR)	b) dangos gallu i wneud newidiadau gan ddefnyddio dyfais fewnbynnu.
Gallu cyflwyno gwybodaeth yn ddigidol (TR)	c) cyflwyno o leiaf un darn o wybodaeth ar gyfer y dasg mewn fformat digidol.
DLE1.3 Llythrennedd Gwybodaeth Ddigidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu enwi ffynhonnell wybodaeth ddigidol (TR/TS)	a) enwi ffynhonnell wybodaeth ddigidol.

DLE1.4 Cydweithio Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu defnyddio adnoddau digidol priodol i gydweithio ag eraill	a) defnyddio adnoddau digidol i gydweithio ag eraill er mwyn cwblhau tasg.
DLE1.5 Creadigrwydd Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu gwella adnodd digidol (TR)	a) defnyddio nodweddion creadigol i wella adnodd digidol.
DLE1.6 Dysgu Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Adnabod cyfleoedd ar gyfer dysgu digidol (TR/TS)	a) rhestru dyfeisiau ac adnoddau digidol y gellir eu defnyddio ar gyfer dysgu.

Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol Lefel Mynediad 2	
DLE2.1 Cyfrifoldeb Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu cadw'ch hun yn ddiogel mewn byd digidol (TR)	a) ffurfweddu gosodiadau diogelwch er mwyn cadw'ch hun yn ddiogel mewn byd digidol (<i>e.e. cyfrineiriau, olion bysedd, codau mynediad</i>).
Gall agor negeseuon personol ac ymateb iddynt (TR)	b) agor ffeil, neges e-bost neu neges bersonol ac ymateb i'r ffeil, neges e-bost neu neges bersonol; c) defnyddio iaith ac ymddygiad priodol.
Gallu defnyddio gwasanaethau ar-lein	d) defnyddio adnodd ar-lein i gyflawni trafodion ariannol arferol.

sy'n seiliedig ar drafodion (TR)	
Gwybod sut i gadw'n ddiogel ar-lein (TR/TS)	e) datgan ffyrdd o gadw'ch hun yn ddiogel mewn amrywiaeth o gyd-destunau (gan gynnwys negeseuon, cyfryngau cymdeithasol a gwefannau).
DLE2.2 Cynhyrchiant Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu creu a chadw ffeil (TR)	a) creu a chadw ffeil;
Gallu cofnodi a chyflwyno gwybodaeth ddigidol (TR)	b) cofnodi gwybodaeth ddigidol sylfaenol; c) defnyddio technegau fformatio sylfaenol i gyflwyno gwybodaeth ddigidol.
Gallu enwi meddalwedd sylfaenol (TR/TS)	d) enwi caledwedd digidol sylfaenol.
DLE2.3 Llythrennedd Gwybodaeth Ddigidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu dod o hyd i wybodaeth ddigidol (TR)	a) dod o hyd i wybodaeth o ffynhonnell ddigidol benodol.
DLE2.4 Cydweithio Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu defnyddio adnoddau digidol priodol i gydweithio ag eraill	a) enwi adnoddau cydweithredol digidol; b) cyfathrebu'n ddigidol â thîm er mwyn cynllunio tasg; c) gweithio ar-lein ar yr un pryd ag eraill (mewn amser real) er mwyn cwblhau'r dasg.
DLE2.5 Creadigrwydd Digidol	

Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu creu/golygu adnodd digidol (TR/TS)	<ul style="list-style-type: none"> a) dewis adnoddau creadigol priodol; b) defnyddio adnoddau creadigol i greu a/neu olygu adnodd digidol.
DLE2.6 Dysgu Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Adnabod cyfleoedd ar gyfer dysgu digidol (TR/TS)	<ul style="list-style-type: none"> a) rhoi enghreifftiau o sgiliau a gwybodaeth y gellir eu dysgu gan ddefnyddio adnoddau digidol.

Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol Lefel Mynediad 3

DLE3.1 Cyfrifoldeb Digidol

Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Dangos sut i ryngweithio'n ddiogel mewn byd digidol (TR)	<ul style="list-style-type: none"> a) rhyngweithio'n ddiogel ac yn briodol mewn byd digidol mewn amrywiaeth o gyd-destunau (gan gynnwys defnyddio cyfryngau cymdeithasol, negeseuon, gwefannau a thrafodion ar-lein).
Gwybod beth yw ystyr ôl troed digidol (TR/TS)	<ul style="list-style-type: none"> b) nodi beth yw ystyr ôl troed digidol.

DLE3.2 Cynhyrchiant Digidol

Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu cofnodi a chyflwyno gwybodaeth ddigidol (TR)	<ul style="list-style-type: none"> a) creu strwythurau ffolderi sylfaenol i storio gwybodaeth; b) rheoli ffeiliau a ffolderi; c) cyrchu data digidol.

Gallu enwi meddalwedd sylfaenol (TR/TS)	<p>d) enwi adnoddau digidol, technolegau a thechnegau i gyflwyno gwybodaeth ddigidol;</p> <p>e) defnyddio technegau fformatio priodol i gyflwyno gwybodaeth ddigidol.</p>
DLE3.3 Llythrennedd Gwybodaeth Ddigidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu dewis gwybodaeth ddigidol (TR/TS)	<p>a) chwilio am wybodaeth ddigidol briodol;</p> <p>b) enwi adnoddau dibynadwy a rhoi rhesymau pam maent yn ddibynadwy.</p>
Gallu defnyddio gwybodaeth ddigidol (TR)	<p>c) defnyddio gwybodaeth ddigidol briodol i gwblhau tasg.</p>
DLE3.4 Cydweithio Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gwybod sut y gall cydweithio digidol fod yn ddefnyddiol wrth ymgymryd â thasg (TR/TS)	<p>a) amlinellu sut y gall cydweithio a chyfathrebu ar-lein fod yn ddefnyddiol wrth ymgymryd â thasg;</p> <p>b) rhestru manteision ac anfanteision gwahanol ddulliau o gydweithio a chyfathrebu ar-lein.</p>
Gallu defnyddio adnoddau digidol priodol i gydweithio ag eraill (TR)	<p>c) enwi a defnyddio dulliau cydamserol (amser real) ac anghydamserol i gydweithio a chyfathrebu ar-lein er mwyn cwblhau tasg;</p> <p>d) amlinellu'r rhesymau dros y dulliau a ddefnyddiwyd.</p>
DLE3.5 Creadigrwydd Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu creu adnodd digidol amlgyfrwng (TR)	<p>a) dewis adnoddau digidol priodol at ddiben penodol;</p> <p>b) defnyddio adnoddau digidol mewn ffordd creadigol i lunio adnodd amlgyfrwng.</p>
DLE3.6 Dysgu Digidol	

Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gwybod sut y gall llythrennedd digidol ehangu cyfleoedd dysgu (TR/TS)	<ul style="list-style-type: none"> a) enwi adnoddau digidol priodol i ategu gweithgareddau dysgu penodol; b) rhestru adnoddau digidol er mwyn manteisio ar brofiadau dysgu a darparu tystiolaeth ohonynt; c) amlinellu beth aeth yn dda wrth ddefnyddio adnoddau dysgu digidol.

Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol Lefel 1	
DLL1.1 Cyfrifoldeb Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Deall pwysigrwydd cyfrifoldeb digidol (TR/TS)	<ul style="list-style-type: none"> a) amlinellu'r risgiau sy'n gysylltiedig â rhyngweithio ar-lein; b) amlinellu sut i roi gwybod am achosion amhriodol o rhyngweithio a/neu gynnwys amhriodol; c) rhoi enghreifftiau o ddulliau o gadw'n ddiogel mewn byd digidol; d) amlinellu cyfrifoldeb personol tuag at eraill mewn byd digidol.
Gallu gweithio'n ddiogel mewn amrywiaeth o amgylcheddau digidol (TR)	<ul style="list-style-type: none"> e) defnyddio adnoddau a thechnegau priodol er mwyn gweithio'n ddiogel yn y byd digidol; f) defnyddio iaith ac ymddygiad priodol.
Deall sut i reoli ôl troed digidol personol (TR/TS)	<ul style="list-style-type: none"> g) datgan dulliau priodol o reoli ôl troed digidol; h) amlinellu sut y gall gwybodaeth ar-lein effeithio arnoch chi ac eraill.

DLL1.2 Cynhyrchiant Digidol

Deiliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu trefnu, storio, rhannu a diogelu gwybodaeth ddigidol (TR)	a) trefnu strwythurau ffolderi i storio gwybodaeth; b) rheoli ffeiliau mewn ffolderi yn effeithlon; c) enwi dulliau o ddiogelu gwybodaeth ddigidol; d) storio a chyrchu data digidol.
Deall sut i gynnal a chadw dyfeisiau a datrys problemau digidol cyffredin (TR/TS)	e) adnabod problem ddigidol gyffredin ac ateb iddi; f) adnabod seilwaith sylfaenol dyfeisiau digidol cyffredin ac amlinellu problemau a gweithdrefnau syml i'w datrys.
Gallu defnyddio digidol a thechnolegau i gwblhau tasg (TR)	g) dewis a defnyddio o leiaf un adnodd digidol priodol i gwblhau tasg neu ddatrys problem.

DLL1.3 Llythrennedd Gwybodaeth Ddigidol

Deiliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu chwilio am wybodaeth ddigidol a'i chadw'n effeithlon (TR)	a) defnyddio allweddeiriau neu ymadroddion addas i chwilio am wybodaeth er mwyn cwblhau tasg neu ddatrys problem syml; b) cadw'r wybodaeth er mwyn gallu ei hadalw'n effeithlon.
Gwybod pam mae ffynhonnell wybodaeth ddigidol yn ddibynadwy ac yn berthnasol (TR/TS)	c) rhoi rhesymau pam mae'r ffynhonnell wybodaeth y daethpwyd o hyd iddi yn ddibynadwy ac yn berthnasol; d) nodi pam nad yw trefn canlyniadau'r chwiliad yn golygu y byddant yn ddibynadwy nac yn berthnasol
Gallu adalw a defnyddio gwybodaeth ddigidol i gwblhau tasg (TR)	e) adalw a defnyddio gwybodaeth ddigidol sydd mewn fformat addas ar gyfer cynulleidfa darged.

DLL1.4 Cydweithio Digidol

Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Deall sut y gall cydweithio digidol wella arfer (TR)	<ul style="list-style-type: none"> a) amlinellu sut y gellid defnyddio adnoddau cydweithredol digidol i wella arferion personol a phroffesiynol; b) adnabod buddiannau a risgiau posibl adnoddau cydweithredol digidol a'r defnydd ohonynt.
Gallu gweithio'n effeithiol ac yn effeithlon gyda thîm digidol (TR)	<ul style="list-style-type: none"> c) adnabod cyfleoedd i gydweithio ar-lein er mwyn cwblhau tasg neu ddatrys problem syml; d) dangos dulliau cydamserol (amser real) ac anghydamserol effeithiol ac effeithlon o gydweithio â thîm ar-lein i gwblhau tasg neu ddatrys problem.
DLL1.5 Creadigrwydd Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu dangos sut y gellir defnyddio creadigrwydd digidol i gwblhau tasgau (TR)	<ul style="list-style-type: none"> a) defnyddio dull gweithredu digidol creadigol priodol i gwblhau tasg.
Gallu amlinellu pam mae dull gweithredu penodol wedi'i ddefnyddio (TS)	<ul style="list-style-type: none"> b) disgrifio'r rhesymau dros ddefnyddio'r dull gweithredu, a'i effaith creadigol.
Gallu nodi ffyrdd y gall prosesau creadigol digidol helpu cynulleidfaoedd penodol (TS)	<ul style="list-style-type: none"> c) nodi sut mae dull gweithredu/adnodd yn cael ei ddatblygu drwy ddefnyddio creadigrwydd digidol a'i effaith bosibl ar gynulleidfa.

DLL1.6 Dysgu Digidol

Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Deall sut y gall llythrennedd digidol ymestyn cyfleoedd dysgu (TR/TS)	<ul style="list-style-type: none">a) enwi amrywiaeth o dechnolegau/adnoddau digidol priodol sy'n ymestyn cyfleoedd dysgu;b) nodi gofynion dysgu digidol a dewisiadau personol;c) nodi sut y gwnaeth technolegau/adnoddau digidol wella'r profiad dysgu;d) nodi problemau cyffredin a wynebwyd wrth ddefnyddio adnoddau/technolegau digidol a nodi sut y gellid eu goresgyn.

Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol Lefel 2

DLL2.1 Cyfrifoldeb Digidol

Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Deall pwysigrwydd cyfrifoldeb digidol mewn amrywiaeth eang o gymunedau ac amgylcheddau digidol (TS)	<ul style="list-style-type: none">a) disgrifio'r risgiau wrth rhyngweithio mewn amgylchedd digidol;b) disgrifio ffyrdd o gadw'n ddiogel mewn amrywiaeth eang o gymunedau ac amgylcheddau digidol;c) disgrifio canlyniadau posibl gweithgaredd amhriodol neu anghyfreithlon ar-lein.
Gall dewis yr adnoddau a'r technegau mwyaf priodol er mwyn gweithio'n ddiogel at ddiben penodol (TR/TS)	<ul style="list-style-type: none">d) dewis yr adnoddau a'r technegau mwyaf priodol er mwyn gweithio'n ddiogel at ddiben penodol.

Gallu adolygu ôl troed digidol personol (TR/TS)	e) cynnal adolygiad o ôl troed digidol personol.
DLL2.2 Cynhyrchiant Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu trefnu, storio, rhannu a diogelu gwybodaeth ddigidol (TR)	<ul style="list-style-type: none"> a) creu strwythurau ffolderi priodol i reoli prosiectau a storio gwybodaeth; b) rheoli ffeiliau a ffolderi personol a phroffesiynol; c) enwi a gwerthuso dulliau priodol o ddiogelu gwybodaeth ddigidol; d) storio gwybodaeth ddigidol mewn ffordd systematig er mwyn sicrhau y gellir cyrchu'r wybodaeth yn hawdd.
Gallu cynnal a chadw dyfeisiau a datrys problemau digidol cyffredin (TR)	<ul style="list-style-type: none"> e) disgrifio cydweddiad sylfaenol dyfeisiau digidol; f) asesu a datrys problemau digidol cyffredin.
Gallu asesu, dewis a defnyddio technolegau ac adnoddau digidol i gwblhau tasg neu ddatrys problem (TR)	<ul style="list-style-type: none"> g) asesu a dewis y technolegau a'r adnoddau digidol mwyaf priodol i gwblhau tasg neu ddatrys problem; h) adolygu a gwerthuso dewisiadau; i) defnyddio'r adnoddau a'r technolegau digidol a ddewiswyd i gwblhau tasg neu ddatrys problem.
DLL2.3 Llythrennedd Gwybodaeth Ddigidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu chwilio am wybodaeth ddigidol, ei mireinio, ei hasesu a'i threfnu'n effeithlon (TR)	<ul style="list-style-type: none"> a) cynnal chwiliad wedi'i fireinio gan ddefnyddio allweddeiriau neu ymadroddion priodol; b) asesu'r wybodaeth ddigidol o ran cyfredoldeb, perthnasedd, awdurdod, cywirdeb a diben; c) diffinio'r term 'Optimeiddio Canlyniadau Peiriannau Chwilio'; d) trefnu a dosbarthu gwybodaeth ddigidol i fformat strwythuredig i gwblhau tasg neu ddatrys problem.

Gallu adalw a defnyddio gwybodaeth ddigidol i gwblhau tasg neu ddatrys problem (TR)	e) adalw a defnyddio gwybodaeth ddigidol mewn fformat addas ar gyfer cynulleidfa darged benodol er mwyn cwblhau tasg neu ddatrys problem.
DLL2.4 Cydweithio Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Deall sut y gall cydweithio digidol wella arfer personol a phroffesiynol (TS)	<ul style="list-style-type: none"> a) disgrifio sut y gellid defnyddio adnoddau cydweithredol digidol i wella arferion personol a phroffesiynol; b) disgrifio buddiannau a risgiau posibl adnoddau cydweithredol digidol a'r defnydd ohonynt; c) cymharu amrywiaeth o adnoddau cydweithredol ar-lein (o leiaf dair enghraifft gydamserol a thair enghraifft anghydamserol).
Gallu cydweithio ar-lein yn effeithiol ac yn effeithlon (TR)	<ul style="list-style-type: none"> d) adnabod ac asesu cyfleoedd i gwblhau tasg neu ddatrys problem drwy ddefnyddio adnoddau cydweithredol ar-lein; e) dewis cyfuniad o ddulliau digidol o gyfathrebu â thîm i gwblhau tasg neu ddatrys problem; f) cydweithio ar-lein gan ddefnyddio amrywiaeth o adnoddau digidol cydamserol ac anghydamserol i gwblhau'r dasg neu ddatrys y broblem.
DLL2.5 Creadigrwydd Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu defnyddio amrywiaeth o adnoddau a thechnegau creadigol i gwblhau tasg (TR)	a) dewis a defnyddio amrywiaeth o adnoddau a thechnegau digidol i greu ateb amlgyfrwng i dasg benodol.
Gallu adalw canlyniadau digidol	b) nodi manteision ac anfanteision adnoddau a thechnegau creadigol a ddewiswyd;

creadigol (TS)	c) adolygu'r penderfyniadau creadigol a wnaed a'u heffaith ar y deiliant/deilliannau.
Deall sut y gellir defnyddio ateb creadigol digidol i gwblhau tasg neu ddatrys problem ar gyfer amrywiaeth o gynulleidfaoedd (TS)	d) disgrifio sut y gallech ddefnyddio atebion creadigol digidol i gwblhau tasg neu ddatrys problem ar gyfer amrywiaeth o gynulleidfaoedd.
DLL2.6 Dysgu Digidol	
Deiliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Deall sut y gall llythrennedd digidol ymestyn cyfleoedd dysgu (TR/TS)	<p>a) cymharu amrywiaeth o adnoddau digidol sy'n ymestyn dysgu personol, gan gyfeirio at y ffordd y mae'r rhain yn bodloni gofynion a dewisiadau dysgu personol;</p> <p>b) disgrifio sut y gwnaeth technolegau/adnoddau digidol wella'r profiad dysgu.</p>

Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol Lefel 3	
DLL3.1 Cyfrifoldeb Digidol	
Deiliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Deall amrywiaeth o brotocolau ar gyfer cyfrifoldeb digidol a diogelwch digidol mewn amrywiaeth eang o gymunedau ac amgylcheddau digidol (TS)	a) esbonio sut i leihau risgiau ar gyfer prosiectau digidol personol a phroffesiynol gan ddefnyddio amrywiaeth o brotocolau.

Gallu defnyddio amrywiaeth o brotocolau ar gyfer cyfrifoldeb digidol a diogelwch digidol mewn amrywiaeth eang o gymunedau ac amgylcheddau digidol (TR/TS)	b) dewis a chyfiawnhau protocolau ar gyfer cyfrifoldeb digidol a diogelwch digidol mewn amrywiaeth eang o gymunedau ac amgylcheddau digidol.
Gallu mireinio ôl troed digidol (TR)	c) adolygu a chyhoeddi proffiliau ac adnoddau priodol a pherthnasol; d) sicrhau bod protocolau diogelwch ar waith ar gyfer y gynulleidfa; e) mireinio ôl troed digidol at ddibenion cymunedol, cyflogadwyedd neu fyd-eang.
DLL3.2 Cynhyrchiant Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu trefnu, storio, rhannu, awdurdodi a diogelu gwybodaeth ddigidol (TR)	a) rheoli strwythurau storio adnoddau digidol yn effeithiol; b) rheoli ac adolygu'r ffordd fwyaf effeithlon o drefnu'r ffordd y caiff adnoddau digidol eu storio a'u hawdurdodi; c) asesu a gweithredu dulliau priodol o ddiogelu gwybodaeth ddigidol; d) storio adnoddau digidol gan ddefnyddio strategaethau mynegeo priodol i'w defnyddio mewn amrywiaeth o brosiectau a gweithgareddau digidol.
Deall sut i ddewis, defnyddio a gwerthuso technolegau, adnoddau a thechnegau digidol priodol i gwblhau	e) gwerthuso cyfuniad o dechnolegau ac adnoddau digidol a'u priodoldeb ar gyfer cwblhau tasgau cymhleth neu broblemau cymhleth penodol mewn modd beirniadol; f) gwerthuso capasiti'r technolegau a'r adnoddau a ddewiswyd er mwyn cyflwyno atebion mewn ffordd

tasgau cymhleth neu ddatrys problemau cymhleth (TS)	broffesiynol mewn modd beirniadol.
DLL3.3 Llythrennedd Gwybodaeth Ddigidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu chwilio am wybodaeth ddigidol, ei gwerthuso a'i defnyddio i gwblhau tasgau cymhleth neu ddatrys problemau cymhleth (TR)	<ul style="list-style-type: none"> a) cynnal chwiliadau manwl gan ddefnyddio peiriannau chwilio, swyddogaethau a nodweddion priodol; b) adalw, trefnu a dosbarthu gwybodaeth ddigidol i fformat strwythuredig, gan ddefnyddio strategaethau mynegeio priodol; c) defnyddio gwybodaeth ddigidol mewn fformat addas ar gyfer amrywiaeth o gynulleidfaoedd i gwblhau tasgau cymhleth neu ddatrys problemau cymhleth.
Deall sut i ddadansoddi ac adolygu technegau yn feirniadol er mwyn casglu gwybodaeth ddigidol (TS)	<ul style="list-style-type: none"> d) dadansoddi ffynonellau gwybodaeth digidol yn feirniadol gan gyfeirio at y ffordd y mae amrywiaeth o brosesau yn dylanwadu ar ganlyniadau peiriannau chwilio.
DLL3.4 Cydweithio Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Deall sut y gall cydweithio wella arfer personol, proffesiynol a threfniadol (TS)	<ul style="list-style-type: none"> a) asesu a gwerthuso'n feirniadol sut y gall adnoddau, technolegau a thechnegau cydweithredol wella arfer personol, proffesiynol a threfniadol; b) dadansoddi ac asesu ffyrdd diogel o gydweithio â thîm ar-lein mewn modd beirniadol; c) cymharu amrywiaeth o adnoddau cydweithredol ar-lein (o leiaf dair enghraifft gydamserol a thair enghraifft anghydamserol) mewn modd beirniadol.
Gall cynllunio, trefnu a chymhwyso arferion gweithio	<ul style="list-style-type: none"> d) ystyried cyfleoedd i gydweithio ag eraill i gwblhau tasg gymhleth neu ddatrys problem gymhleth; e) dewis dulliau digidol priodol o gyfathrebu â thîm;

cydweithredol effeithiol ac effeithlon (TR)	<ul style="list-style-type: none"> f) defnyddio a gwerthuso'r cyfuniad mwyaf addas o adnoddau digidol; g) cyfiawnhau'r dewis gan gyfeirio at effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd.
DLL3.5 Creadigrwydd Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Gallu defnyddio amrywiaeth eang o adnoddau a thechnegau creadigol digidol i gwblhau tasg gymhleth (TR)	<ul style="list-style-type: none"> a) dewis adnoddau a thechnegau creadigol digidol i gwblhau tasg gymhleth; b) ymateb yn briodol i adborth adeiladol.
Deall sut i adolygu, dadansoddi a gwerthuso atebion digidol creadigol mewn modd beirniadol (TS)	<ul style="list-style-type: none"> c) dadansoddi manteision ac anfanteision atebion digidol wrth gwblhau tasgau cymhleth mewn modd beirniadol; d) cyfiawnhau atebion creadigol; e) gwerthuso'r broses a ddefnyddiwyd i gwblhau tasg gymhleth mewn modd beirniadol.
Deall sut y gallai ateb creadigol digidol ddatblygu cyfleoedd ar gyfer entrepreneuriaeth a menter (TS)	<ul style="list-style-type: none"> f) dadansoddi ac asesu'n feirniadol sut y caiff atebion eu datblygu gan ddefnyddio creadigrwydd digidol a'u heffaith.
DLL3.6 Dysgu Digidol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
Deall sut mae technolegau, adnoddau a thechnegau digidol yn gwella ac yn	<ul style="list-style-type: none"> a) asesu a dadansoddi'n feirniadol dechnolegau, adnoddau a thechnegau digidol sy'n ymestyn dysgu gan gyfeirio at y ffordd y mae'r rhain yn bodloni gofynion a dewisiadau dysgu personol; b) gwerthuso sut y gwnaeth technolegau, adnoddau a

ymestyn cyfleoedd dysgu (TR/TS)	thechnegau digidol wella'r profiad dysgu.
---------------------------------	---

6.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol

Mae'r cymwysterau hyn yn ymwneud â dangos sgiliau wrth wneud y canlynol:

- cyfrifoldeb digidol;
- cynhyrchiant digidol;
- llythrennedd gwybodaeth ddigidol;
- cydweithio digidol;
- creadigrwydd digidol;
- dysgu digidol;

mewn:

- cyd-destunau cyfarwydd sy'n gysylltiedig ag addysg, hyfforddiant, gwaith neu rolau cymdeithasol ar lefel mynediad 1;
- cyd-destunau cyfarwydd, y mae'n rhaid i rai ohonynt fod yn ffurfiol, sy'n gysylltiedig ag addysg, hyfforddiant, gwaith neu rolau cymdeithasol ar lefel mynediad 2, lefel mynediad 3 a lefel 1;
- cyd-destunau cyfarwydd ac anghyfarwydd, y mae'n rhaid i rai ohonynt fod yn ffurfiol, sy'n gysylltiedig ag addysg, hyfforddiant, gwaith neu rolau cymdeithasol ar lefel 2 a lefel 3.

Nodiadau

- Lefel mynediad 1, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn sylfaenol, h.y. o'r math y bydd ymgeiswyr yn aml yn dod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill.
- Lefel mynediad 2 a lefel mynediad 3, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn syml, h.y. o'r math y bydd ymgeiswyr yn aml yn dod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill, a lle maent yn defnyddio technoleg ddigidol mewn ffordd sylfaenol.
- Lefel 1, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn syml, h.y. o'r math y bydd ymgeiswyr yn aml yn dod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill, a lle y mae'n ofynnol iddynt ddefnyddio technoleg ddigidol mewn ffordd syml.
- Lefel 2, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn llai cyfarwydd, h.y. o'r math y gallai ymgeiswyr ddod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill, a lle maent yn defnyddio technoleg ddigidol mewn ffyrdd sy'n fwyfwy soffistigedig.
- Lefel 3, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn llai cyfarwydd / anghyfarwydd, h.y. o'r math y gallai ymgeiswyr ddod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill, a lle maent yn defnyddio

technolog ddigidol mewn ffyrdd sy'n fwyfwy soffistigedig a chymhleth.

6.1.1 Asesu

Caiff ymgeiswyr eu hasesu drwy dasg dan reolaeth a thrafodaeth strwythuredig fer er mwyn dangos bod eu sgiliau yn bodloni Manyleb Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol ar y lefel ofynnol.

Diben y dasg dan reolaeth yw asesu'r ffordd y caiff sgiliau llythrennedd digidol eu cymhwyso mewn ffordd integredig a chyfannol, sy'n berthnasol i ddibenion a chyd-destunau bywyd go iawn.

Mae'r drafodaeth strwythuredig yn cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol yr ymgeiswyr ac yn ei gwneud yn ofynnol iddynt fyfyrion ar eu dysgu a'i werthuso. Rhaid i'r drafodaeth strwythuredig ymwneud yn uniongyrchol â'r dasg dan reolaeth.

Cynhelir asesiadau ar ôl i'r ymgeiswyr ddysgu a meithrin y sgiliau ar y lefel ofynnol. Rhaid i'r drafodaeth strwythuredig bob amser gael ei chynnal ar ôl y dasg dan reolaeth. Pan fydd ymgeiswyr wedi methu tasg dan reolaeth, ni ddylent gymryd rhan yn y drafodaeth strwythuredig. Fodd bynnag, gall ymgeiswyr ymgymryd â thasg dan reolaeth wahanol, ac os byddant yn llwyddiannus, symud ymlaen i'r drafodaeth strwythuredig.

6.1.2 Datganiad hygyrchedd

Dylai'r dasg dan reolaeth a'r drafodaeth strwythuredig fod yn hygyrch i'r rhai â gofynion asesu penodol heb danseilio cyflawniad ar y safon ofynnol. Dylai canolfannau ddefnyddio asesiadau cychwynnol er mwyn nodi unrhyw gymorth neu addasiadau unigol angenrheidiol.

6.2 Manyleb y dasg dan reolaeth a'r drafodaeth strwythuredig

1. Dyfernir y cymhwyster Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol i ymgeiswyr sy'n dangos bod eu sgiliau yn bodloni'r fanyleb yn y dasg dan reolaeth a'r drafodaeth strwythuredig.
2. Mae'r dasg dan reolaeth yn mesur sgiliau pwnc-benodol a rhaid iddi ddangos ymgeiswyr yn defnyddio'r sgiliau mewn ffordd gyfannol sy'n gofyn iddynt eu cymhwyso mewn ffordd ystyrlon, sy'n berthnasol i amgylchiadau pwrpasol, go iawn.
3. Diben y drafodaeth strwythuredig yw cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr. Mae'n gyfle i hyrwyddo dysgu mwy medrus ac annibynnol drwy fyfyrion ar berfformiad a'i werthuso.
4. Aseidiadau crynodol yw'r dasg dan reolaeth a'r drafodaeth strwythuredig ac mae'n rhaid eu cwblhau o fewn cyfnod o 24 mis. Dylid cynnal yr aseidiadau pan fydd yr ymgeiswyr wedi meithrin y sgiliau ar y lefel ofynnol.
5. Bwriedir i'r fanyleb hon roi gwybodaeth fanwl i'r awduron am gynnwys, cwmpas a chwestiynau derbyniol i ategu'r broses o ddatblygu aseidiadau ar lefel mynediad 1 i lefel 3.
6. Cynlluniwyd y fanyleb hon i ategu'r broses o ddatblygu a llunio aseidiadau yn Gymraeg ac yn Saesneg.

6.2.1 Tasg dan reolaeth

Caiff tasgau dan reolaeth eu pennu neu eu cymeradwyo'n allanol gan gyrff dyfarnu.

Rhaid i bob tasg dan reolaeth fodloni gofynion Manyleb Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol. Rhaid llunio canllaw marcio i ategu pob tasg dan reolaeth, gan gyfeirio'n amlwg at y gofynion asesu a'r fanyleb.

Os bydd ymgeiswyr yn methu'r dasg dan reolaeth, ni ddylent symud ymlaen i'r drafodaeth strwythuredig.

Gall aseswyr roi cyfle i ymgeiswyr geisio eglurhad ynglŷn â gofynion tasgau yn ystod yr aseidiadau. Fodd bynnag, ni ddylai aseswyr roi adborth ar unrhyw waith a wneir gan ymgeisydd yn ystod yr asesiad. Er enghraifft, byddai'n amhriodol hysbysu ymgeisydd

ei fod wedi ateb cwestiwn penodol yn anghywir yn ystod y dasg. Gallai eglurhad priodol gynnwys argymell y dylai'r ymgeisydd fwrw golwg dros ei ymatebion cyn cyflwyno ei dasg wedi'i chwblhau.

6.2.2 Hyd

Lefel mynediad - hyd at 6 awr

Lefel 1 - hyd at 4 awr

Lefel 2 - hyd at 5 awr

Lefel 3 - hyd at 8 awr

Rhaid cynllunio'r dasg i'w chwblhau yn ei chyfanrwydd o fewn yr uchafswm oriau a nodir ar gyfer pob lefel. Rhaid cwblhau'r dasg o dan amodau rheoledig o fewn uchafswm o wyth wythnos yn olynol. Nid yw'r cyfnod o wyth wythnos yn cynnwys gwyliau academaidd nac absenoldeb ymgeiswyr am resymau dilys. Mae'n bosibl y caniateir eithriadau arbennig ar gyfer hyd y dasg a'r gofynion o ran y cyfnod gweithio o dan amgylchiadau eithriadol (gweler polisi ystyriaethau arbennig cyrff dyfarnu).

6.2.3 Trafodaeth strwythuredig

Mae'n drafodaeth un i un neu'n drafodaeth grŵp bach a gynhelir rhwng ymgeisydd a'i aseswr neu mewn grŵp bach o hyd at bedwar ymgeisydd. Ni fwriedir iddi gael ei chynnal ar ffurf sesiwn holi ac ateb.

Bydd cynnwys y drafodaeth strwythuredig yn ymwneud yn uniongyrchol ag ymatebion yr ymgeiswyr i'r dasg dan reolaeth.

Mae rhai deilliannau dysgu sydd ond yn gallu cael eu hasesu drwy'r dasg dan reolaeth ac, felly, ni ddylid eu cynnwys yn y drafodaeth strwythuredig. Gweler y fanyleb am fanylion (TR = Tasg dan reolaeth, TS = Trafodaeth strwythuredig)

7. Manyleb Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol

Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol Lefel Mynediad 3	
Meddwl yn Feirniadol a Datrys Problemau	
Deiliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>CPE3.1</p> <p>Nodi gwybodaeth o fewn tasg sy'n gofyn am wneud penderfyniadau (TR)</p>	<p>a) nodi elfennau'r dasg; b) nodi'r wybodaeth sydd ei hangen er mwyn cwblhau'r dasg.</p>
<p>CPE3.2</p> <p>Gwybod am dechnegau gwneud penderfyniadau (TR)</p>	<p>a) nodi techneg gwneud penderfyniadau i'w defnyddio wrth gwblhau'r dasg.</p>
<p>CPE3.3</p> <p>Gallu defnyddio techneg gwneud penderfyniadau (TR)</p>	<p>a) defnyddio techneg gwneud penderfyniadau yn ystod y dasg</p>
<p>CPE3.4</p> <p>Gwybod am sgiliau meddwl yn feirniadol a datrys problemau a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)</p>	<p>a) rhoi rhesymau dros y penderfyniadau a wnaed yn ystod y dasg; b) nodi cryfderau a gwendidau'r penderfyniadau a wnaed yn ystod y dasg.</p>
Cynllunio a Threfnu	
Deiliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>POE3.1</p> <p>Gallu cynllunio tasg (TR)</p>	<p>a) nodi prif ddiben y dasg; b) pennu targedau ac amserlenni; c) nodi'r camau y mae angen eu cymryd i gyflawni pob targed.</p>

POE3.2	
Nodi rolau a chyfrifoldebau priodol a chytuno arnynt (TR)	a) nodi rolau a chyfrifoldebau priodol ar gyfer y dasg a chytuno arnynt.
POE3.3	
Gwybod am y sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)	a) rhoi rhesymau dros sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd.
Creadigrwydd ac Arloesedd	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
CIE3.1	
Gallu meddwl am syniad sy'n berthnasol i dasg (TR)	a) amlinellu syniad unigol sy'n berthnasol i'r dasg.
CIE3.2	
Gallu dewis a datblygu syniad (TR)	a) dewis syniad gan roi rhesymau; b) datblygu'r syniad a ddewiswyd.
CIE3.3	
Gwybod am y prosesau creadigol a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)	a) rhoi enghreifftiau o'r prosesau creadigol a ddefnyddiwyd.
Effeithiolrwydd Personol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
PE3.1	
Gallu defnyddio sgiliau personol a gweithio mewn tîm yn ystod tasg (TR)	a) defnyddio sgiliau personol a gweithio mewn tîm yn ystod y dasg.

<p>PE3.2</p> <p>Gallu cwblhau'r dasg a rhoi tystiolaeth o sut y cyflawnwyd hyn (TR)</p>	<p>a) dilyn cynllun er mwyn cwblhau'r dasg; b) cofnodi gwybodaeth a thystiolaeth sy'n gysylltiedig â'r dasg.</p>
<p>PE3.3</p> <p>Gwybod am y sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)</p>	<p>a) rhoi enghreifftiau o sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg.</p>

Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol Lefel 1	
Meddwl yn Feirniadol a Datrys Problemau	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>CP1.1</p> <p>Nodi gwybodaeth briodol o fewn tasg sy'n gofyn am wneud penderfyniadau (TR)</p>	<p>a) nodi'r prif faterion sy'n gysylltiedig â'r dasg; b) nodi'r brif wybodaeth sydd ei hangen er mwyn cwblhau'r dasg.</p>
<p>CP1.2</p> <p>Gwybod am dechnegau gwneud penderfyniadau (TR)</p>	<p>a) nodi technegau gwneud penderfyniadau i'w defnyddio wrth gwblhau'r dasg.</p>
<p>CP1.3</p> <p>Gallu dewis a defnyddio techneg gwneud penderfyniadau (TR)</p>	<p>a) dewis a defnyddio techneg gwneud penderfyniadau yn ystod y dasg.</p>

<p>CP1.4</p> <p>Gwybod am sgiliau meddwl yn feirniadol a datrys problemau a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)</p>	<p>a) myfyrio ar y wybodaeth a gasglwyd, y penderfyniadau a wnaed a chanlyniadau'r dasg;</p> <p>b) nodi cryfderau a gwendidau'r penderfyniadau a wnaed yn ystod y dasg.</p>
<p>Cynllunio a Threfnu</p>	
<p>Deilliant dysgu:</p>	<p>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</p>
<p>PO1.1</p> <p>Gallu cynllunio a threfnu tasg (TR)</p>	<p>a) nodi prif ddiben y dasg;</p> <p>b) llunio cynllun ar gyfer y dasg sy'n cynnwys targedau cyraeddadwy, amserol, mesuradwy, penodol, uchelgeisiol a synhwyrol (CAMPUS);</p> <p>c) nodi'r trefniadau ar gyfer adolygu'r cynllun.</p>
<p>PO1.2</p> <p>Nodi rolau a chyfrifoldebau priodol a chytuno arnynt (TR)</p>	<p>a) nodi a chytuno ar rolau a chyfrifoldebau priodol ar gyfer y dasg.</p>
<p>PO1.3</p> <p>Gwybod am y sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)</p>	<p>a) myfyrio ar y sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg;</p> <p>b) nodi cryfderau a gwendidau'r sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg.</p>
<p>Creadigrwydd ac Arloesedd</p>	
<p>Deilliant dysgu:</p>	<p>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</p>
<p>CI1.1</p> <p>Gallu meddwl am syniadau sy'n berthnasol i dasg a'u rhannu (TR)</p>	<p>a) amlinellu syniad unigol sy'n berthnasol i'r dasg;</p> <p>b) rhannu syniadau perthnasol ag eraill yn ystod y dasg.</p>

<p>CI1.2</p> <p>Gallu dewis a datblygu syniad priodol (TR)</p>	<p>a) dewis syniad priodol gan roi rhesymau; b) nodi cryfderau a gwendidau'r syniad a ddewiswyd; c) datblygu'r syniad a ddewiswyd.</p>
<p>CI1.3</p> <p>Gwybod am y prosesau creadigol a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)</p>	<p>a) myfyrio ar y prosesau creadigol a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg; b) nodi'r hyn a aeth yn dda a beth y gellid ei wella.</p>
<p>Effeithiolrwydd Personol</p>	
<p>Deilliant dysgu:</p>	<p>Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:</p>
<p>P1.1</p> <p>Gallu defnyddio sgiliau personol a gweithio mewn tîm priodol yn ystod tasg (TR)</p>	<p>a) defnyddio sgiliau personol a gweithio mewn tîm priodol yn ystod y dasg.</p>
<p>P1.2</p> <p>Gallu cwblhau'r dasg a rhoi tystiolaeth o sut y cyflawnwyd hyn (TR)</p>	<p>a) dilyn cynllun er mwyn cwblhau'r dasg; b) cofnodi gwybodaeth a thystiolaeth sy'n gysylltiedig â'r dasg.</p>
<p>P1.3</p> <p>Gwybod am y sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)</p>	<p>a) myfyrio ar y sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg.</p>

Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol Lefel 2

Meddwl yn Feirniadol a Datrys Problemau

Deilliant dysgu:

Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:

CP2.1

Nodi gwybodaeth berthnasol o fewn tasg sy'n gofyn am wneud nifer o benderfyniadau (TR)

- a) disgrifio materion sylfaenol sy'n gysylltiedig â'r dasg;
- b) disgrifio'r wybodaeth sydd ei hangen er mwyn cwblhau'r dasg.

CP2.2

Deall technegau gwneud penderfyniadau priodol (TR)

- a) cymharu technegau gwneud penderfyniadau i'w defnyddio wrth gwblhau'r dasg.

CP2.3

Gallu dewis a defnyddio technegau gwneud penderfyniadau effeithiol (TR)

- a) dewis a defnyddio technegau gwneud penderfyniadau effeithiol yn ystod y dasg.

CP2.4

Deall sgiliau meddwl yn feirniadol a datrys problemau a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)

- a) myfyrio ar y wybodaeth a gasglwyd, y penderfyniadau a wnaed a chanlyniadau'r dasg, a'u hadolygu;
- b) disgrifio cryfderau a gwendidau'r penderfyniadau a wnaed yn ystod y dasg.

Cynllunio a Threfnu

Deilliant dysgu:

Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:

PO2.1

Gallu cynllunio a threfnu tasg (TR)

- a) disgrifio prif ddiben y dasg;
- b) llunio a threfnu cynllun ar gyfer y dasg sy'n cynnwys targedau CAMPUS;

	<p>c) nodi'r adnoddau sydd eu hangen; d) nodi'r trefniadau ar gyfer adolygu'r cynllun.</p>
<p>PO2.2</p> <p>Nodi rolau a chyfrifoldebau priodol a chytuno arnynt (TR)</p>	<p>a) Disgrifio'r rolau a chyfrifoldebau priodol ar gyfer y dasg; b) Trafod a chytuno ar bennu rolau a chyfrifoldebau priodol ar gyfer y dasg.</p>
<p>PO2.3</p> <p>Deall y sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)</p>	<p>a) myfyrio ar y sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg a'u hadolygu; b) disgrifio cryfderau a gwendidau'r sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg.</p>
Creadigrwydd ac Arloesedd	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>CI2.1</p> <p>Gallu meddwl am syniadau creadigol sy'n berthnasol i dasg a'u rhannu (TR)</p>	<p>a) nodi syniadau creadigol sy'n berthnasol i'r dasg yn unigol; b) rhannu syniadau creadigol ag eraill yn ystod y dasg.</p>
<p>CI2.2</p> <p>Gallu dewis a datblygu syniad priodol (TR)</p>	<p>a) asesu addasrwydd syniadau; b) dewis syniad priodol gan roi rhesymau; c) disgrifio cryfderau a gwendidau'r syniad a ddewiswyd; d) datblygu'r syniad a ddewiswyd.</p>
<p>CI2.3</p> <p>Deall y prosesau creadigol a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)</p>	<p>a) adolygu'r prosesau creadigol a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg; b) myfyrio ar yr hyn a aeth yn dda ac awgrymu gwelliannau.</p>

Effeithiolrwydd Personol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>P2.1</p> <p>Gallu cymhwyso sgiliau personol a gweithio mewn tîm yn effeithiol yn ystod tasg (TR)</p>	<p>a) cymhwyso sgiliau personol a gweithio mewn tîm priodol yn effeithiol yn ystod y dasg;</p>
<p>P2.2</p> <p>Gallu cwblhau'r dasg a rhoi tystiolaeth o sut y cyflawnwyd hyn (TR)</p>	<p>a) dilyn cynllun er mwyn cwblhau'r dasg a gwneud newidiadau lle y bo'n briodol;</p> <p>b) cofnodi a threfnu gwybodaeth a thystiolaeth sy'n gysylltiedig â'r dasg.</p>
<p>P2.3</p> <p>Deall y sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)</p>	<p>a) adolygu'r sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg;</p> <p>b) myfyrio ar eich cyfraniad eich hun at y dasg.</p>

Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol Lefel 3	
Meddwl yn Feirniadol a Datrys Problemau	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>CP3.1</p> <p>Esbonio gwybodaeth berthnasol o fewn tasg sy'n gofyn am wneud nifer o benderfyniadau (TR)</p>	<p>a) esbonio materion sylfaenol sy'n gysylltiedig â'r dasg;</p> <p>b) esbonio'r wybodaeth sydd ei hangen er mwyn cwblhau'r dasg.</p>
<p>CP3.2</p> <p>Deall amrywiaeth o</p>	<p>a) gwerthuso amrywiaeth o dechnegau gwneud</p>

dechnegau gwneud penderfyniadau priodol (TR)	penderfyniadau i'w defnyddio wrth gwblhau'r dasg.
CP3.3 Gallu dewis, cyfiawnhau a defnyddio technegau gwneud penderfyniadau effeithiol (TR)	a) dewis, cyfiawnhau a defnyddio technegau gwneud penderfyniadau effeithiol yn ystod y dasg.
CP3.4 Deall a gwerthuso sgiliau meddwl yn feirniadol a datrys problemau a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)	a) myfyrio ar y wybodaeth a gasglwyd, y penderfyniadau a wnaed a chanlyniadau'r dasg, a'u hadolygu; b) gwerthuso cryfderau a gwendidau'r penderfyniadau a wnaed yn ystod y dasg.
Cynllunio a Threfnu	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
PO3.1 Gallu cynllunio a threfnu tasg (TR)	a) esbonio prif ddiben y dasg; b) llunio cynllun manwl ar gyfer y dasg sy'n cynnwys targedau CAMPUS; c) nodi'r adnoddau priodol sydd eu hangen; d) cynnal asesiad risg; e) disgrifio cynlluniau wrth gefn priodol ar gyfer y camau gweithredu o fewn y cynllun; f) nodi'r trefniadau ar gyfer monitro ac adolygu'r cynllun.
PO3.2 Esbonio, cyfiawnhau a chytuno ar rolau a chyfrifoldebau (TR)	a) esbonio a chyfiawnhau'r rolau priodol sydd eu hangen ar gyfer y dasg; b) trafod a chytuno ar bennu rolau a chyfrifoldebau priodol ar gyfer y dasg.

<p>PO3.3</p> <p>Deall a gwerthuso'r sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)</p>	<p>a) myfyrio ar y sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg a'u dadansoddi;</p> <p>b) dadansoddi cryfderau a gwendidau'r sgiliau cynllunio a threfnu a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg.</p>
Creadigrwydd ac Arloesedd	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>CI3.1</p> <p>Gallu meddwl am syniadau creadigol sy'n berthnasol i dasg a'u rhannu (TR)</p>	<p>a) nodi syniadau creadigol sy'n berthnasol i'r dasg yn unigol;</p> <p>b) rhannu amrywiaeth o syniadau creadigol ag eraill yn ystod y dasg.</p>
<p>CI3.2</p> <p>Gallu dewis, cyfiawnhau a datblygu syniad priodol (TR)</p>	<p>a) gwerthuso addasrwydd amrywiaeth o syniadau;</p> <p>b) dewis syniad priodol gan roi rhesymau;</p> <p>c) cyfiawnhau rhesymau dros ystyried achosion posibl o ansicrwydd a risgiau;</p> <p>d) datblygu'r syniad a ddewiswyd.</p>
<p>CI3.3</p> <p>Deall a gwerthuso'r prosesau creadigol a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)</p>	<p>a) gwerthuso'r prosesau creadigol a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg;</p> <p>b) myfyrio'n feirniadol ar yr hyn a aeth yn dda ac awgrymu gwelliannau.</p>
Effeithiolrwydd Personol	
Deilliant dysgu:	Mae angen i'r ymgeiswyr wybod sut i wneud y canlynol:
<p>P3.1</p> <p>Gallu cymhwyso sgiliau personol a gweithio mewn tîm yn effeithiol yn ystod tasg (TR)</p>	<p>a) cymhwyso sgiliau personol a gweithio mewn tîm priodol yn effeithiol yn ystod y dasg.</p>

<p>P3.2</p> <p>Gallu cwblhau'r dasg a rhoi tystiolaeth o sut y cyflawnwyd hyn (TR)</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) dilyn cynllun er mwyn cwblhau'r dasg a gwneud newidiadau lle y bo'n briodol; b) cofnodi a threfnu gwybodaeth a thystiolaeth sy'n gysylltiedig â'r dasg yn rhesymegol.
<p>P3.3</p> <p>Deall y sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddiwyd yn ystod tasg (TS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) adolygu'r sgiliau personol a gweithio mewn tîm a ddefnyddiwyd yn ystod y dasg; b) gwerthuso eich cyfraniad eich hun at y dasg; c) gwerthuso eich cyfraniad eich hun at berfformiad cyffredinol y tîm.

7.1 Ymhelaethu ar y gofynion asesu ar gyfer Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol

Mae'r cymwysterau hyn yn ymwneud â dangos sgiliau wrth wneud y canlynol:

- meddwl yn feirniadol a datrys problemau;
- cynllunio a threfnu;
- creadigrwydd ac arloesedd;
- effeithiolrwydd personol;

mewn cyd-destunau cyfarwydd, y mae'n rhaid i rai ohonynt fod yn ffurfiol ac yn gysylltiedig ag addysg, hyfforddiant, gwaith neu rolau cymdeithasol.

Nodiadau

- Lefel mynediad 3, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn sylfaenol, h.y. o'r math y gallai ymgeiswyr ddod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill.
- Lefel 1 a lefel 2, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn syml, h.y. o'r math y bydd ymgeiswyr yn aml yn dod ar ei draws yn eu gwaith, eu hastudiaethau neu mewn gweithgareddau eraill.
- Lefel 3, dylai'r cynnwys a'r deunyddiau fod yn gymhleth, h.y. gallant fod yn ymestynnol o ran y syniadau y maent yn eu cyflwyno, cynnwys nifer o elfennau, ymwneud â materion haniaethol neu sensitif neu gynnwys rhesymu nad yw'n glir ar unwaith.

7.1.1 Asesu

Caiff ymgeiswyr eu hasesu drwy dasg dan reolaeth a thrafodaeth strwythuredig er mwyn dangos bod eu sgiliau yn bodloni Manyleb Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol ar y lefel ofynnol.

Diben y dasg dan reolaeth yw asesu'r ffordd y caiff sgiliau llythrennedd digidol eu cymhwyso mewn ffordd integredig a chyfannol, sy'n berthnasol i ddibenion a chyd-destunau bywyd go iawn.

Mae'r drafodaeth strwythuredig yn cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol yr ymgeiswyr ac yn ei gwneud yn ofynnol iddynt fyfyrion ar eu dysgu a'i werthuso. Rhaid i'r drafodaeth strwythuredig ymwneud yn uniongyrchol â'r dasg dan reolaeth.

Cynhelir asesiadau ar ôl i'r ymgeiswyr ddysgu a meithrin y sgiliau ar y lefel ofynnol.

Rhaid i'r drafodaeth strwythuredig bob amser gael ei chynnal ar ôl y dasg dan reolaeth. Pan fydd ymgeiswyr wedi methu tasg dan reolaeth, ni ddylent gymryd rhan yn y drafodaeth strwythuredig. Fodd bynnag, gall ymgeiswyr ymgymryd â thasg dan reolaeth wahanol, ac os byddant yn llwyddiannus, symud ymlaen i'r drafodaeth strwythuredig.

7.1.2 Datganiad hygrychedd

Dylai'r dasg dan reolaeth a'r drafodaeth strwythuredig fod yn hygrych i'r rhai â gofynion asesu penodol heb danseilio cyflawniad ar y safon ofynnol. Dylai canolfannau ddefnyddio asesiadau cychwynnol er mwyn nodi unrhyw gymorth neu addasiadau unigol angenrheidiol.

7.2 Manyleb y dasg dan reolaeth a'r drafodaeth strwythuredig

1. Dyfernir y cymhwyster Sgiliau Cyflogadwyedd Hanfodol i ymgeiswyr sy'n dangos bod eu sgiliau yn bodloni'r manylebau pwnc yn y dasg dan reolaeth a'r Drafodaeth Strwythuredig.
2. Mae'r dasg dan reolaeth yn mesur sgiliau pwnc-benodol a rhaid iddi ddangos ymgeiswyr yn defnyddio'r sgiliau mewn ffordd gyfannol sy'n gofyn iddynt eu cymhwyso mewn ffordd ystyrlon, sy'n berthnasol i amgylchiadau pwrpasol, go iawn.
3. Diben y drafodaeth strwythuredig yw cadarnhau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol ymgeiswyr. Mae'n gyfle i hyrwyddo dysgu mwy medrus ac annibynnol drwy fyfyrion ar berfformiad a'i werthuso.
4. Asesiadau crynodol yw'r dasg dan reolaeth a'r drafodaeth strwythuredig ac mae'n rhaid eu cwblhau o fewn cyfnod o 24 mis. Dylid cynnal yr asesiadau pan fydd yr ymgeiswyr wedi meithrin y sgiliau ar y lefel ofynnol.
5. Bwriedir i'r fanyleb hon roi gwybodaeth fanwl i'r awduron am gynnwys, cwmpas a chwestiynau derbyniol i ategu'r broses o ddatblygu asesiadau ar lefel mynediad 3 i lefel 3.
6. Cynlluniwyd y fanyleb hon i ategu'r broses o ddatblygu a llunio asesiadau yn Gymraeg ac yn Saesneg.

7.2.1 Tasg dan reolaeth

Caiff tasgau dan reolaeth eu pennu neu eu cymeradwyo'n allanol gan gyrff dyfarnu.

Rhaid i bob tasg dan reolaeth fodloni gofynion Manylebau Sgiliau Llythrennedd Digidol Hanfodol. Rhaid llunio canllaw marcio i ategu pob tasg dan reolaeth, gan gyfeirio'n amlwg at y gofynion asesu a'r fanyleb.

Os bydd ymgeiswyr yn methu'r dasg dan reolaeth, ni ddylent symud ymlaen i'r drafodaeth strwythuredig.

Gall aseswyr roi cyfle i ymgeiswyr geisio eglurhad ynglŷn â gofynion tasg yn ystod yr asesiad. Fodd bynnag, ni ddylid gwneud hyn yn ystod unrhyw fath o asesiad ffurfiannol. Fodd bynnag, ni ddylai aseswyr roi adborth ar unrhyw waith a wneir gan ymgeisydd yn ystod yr asesiad. Er enghraifft, byddai'n amhriodol hysbysu ymgeisydd

ei fod wedi ateb cwestiwn penodol yn anghywir yn ystod y dasg. Gallai eglurhad priodol gynnwys argymell y dylai'r ymgeisydd fwrw golwg dros ei ymatebion cyn cyflwyno ei dasg wedi'i chwblhau.

7.2.2 Hyd

Lefel mynediad - hyd at 6 awr

Lefel 1 - hyd at 4 awr

Lefel 2 - hyd at 5 awr

Lefel 3 - hyd at 8 awr

Rhaid cynllunio'r dasg i'w chwblhau yn ei chyfanrwydd o fewn yr uchafswm oriau a nodir ar gyfer pob lefel. Rhaid cwblhau'r dasg o dan amodau rheoledig o fewn uchafswm o wyth wythnos yn olynol. Nid yw'r cyfnod o wyth wythnos yn cynnwys gwyliau academaidd nac absenoldeb ymgeiswyr am resymau dilys. Mae'n bosibl y caniateir eithriadau arbennig ar gyfer hyd y dasg a'r gofynion o ran y cyfnod gweithio o dan amgylchiadau eithriadol (gweler polisi ystyriaethau arbennig cyrff dyfarnu).

7.2.3 Trafodaeth strwythuredig

Mae'n drafodaeth un i un neu'n drafodaeth grŵp bach a gynhelir rhwng ymgeisydd a'i aseswr neu mewn grŵp bach o hyd at bedwar ymgeisydd. Ni fwriedir iddi gael ei chynnal ar ffurf sesiwn holi ac ateb.

Bydd cynnwys y drafodaeth strwythuredig yn ymwneud yn uniongyrchol ag ymateb yr ymgeiswyr i'r dasg dan reolaeth.

Mae rhai deilliannau dysgu sydd ond yn gallu cael eu hasesu drwy'r dasg dan reolaeth ac, felly, ni ddylid eu cynnwys yn y drafodaeth strwythuredig. Gweler y fanyleb am fanylion (TR = Tasg dan reolaeth, TS = Trafodaeth strwythuredig)